Часопис для українців у Чеській Республіці

пороги

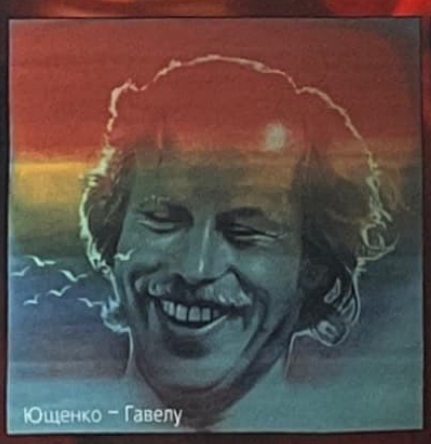
Но 3 листопад 2006

- Янукович погрожує?
- Празький гурт співає по-нашому
- Вакансії з "уряду праці" пропонуються... українською

Культура таки "в моді"!

"Трвали побит" вже отримують за 2,5 роки

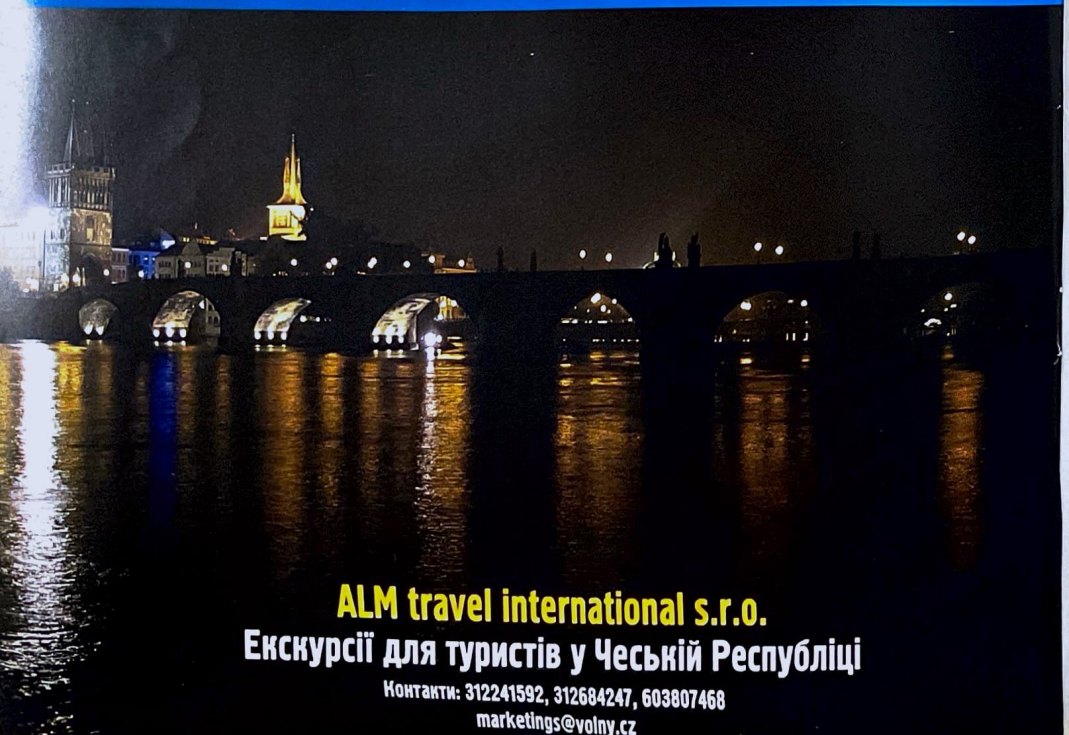

Ющенко – Гавелу

Празька вокально-інструментальна група "ІҐНІС"
Концерти, танцювальні забави для Вас!

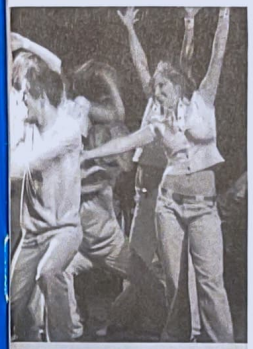

Українські народні пісні різних регіонів у сучасному оригінальному аранжуванні.
Контакти: +420 777212240, +420 222 254 476, uicr@centrum.cz, www.ukrajinci.cz

ALM travel international s.r.o.
Екскурсії для туристів у Чеській Республіці
Контакти: 312241592, 312684247, 603807468
marketings@volny.cz

листопад 2006

ПОРОГИ

Інформаційний культурно-політичний двомісячник для українців у Чеській Республіці

№3
листопад 2006, рік XIV, 2006
Підписано до друку 15 листопада 2006

Видає:
Українська ініціатива в ЧР
Реєстрація: МК ЧР/7044

Над номером працювали:
Олекса Лівінський (відповідальний редактор), Богдан Райчинець, Ігор Мельниченко, Олексій Севрук, Мартіна Кржіжкова, Дмитро Канівський.

Художнє оформлення та верстка: Мартін Влах

Адреса редакції:
Часопис «Пороги»,
Манесова 10, Прага 2,
porohy@ukrajinci.cz,
http://www.ukrajinci.cz,
тел.: +420 222 254 476

Титульна обкладинка:
Головне фото: Дні української культури в ЧР. Виступ молодіжної танцювальної частини театрального гуртка "Джерело" у залі міської бібліотеки Праги

Часопис друкується із фінансовою допомогою уряду Чеської Республіки
За достовірність викладених фактів відповідає автор статті. Редакція залишає за собою право скорочувати матеріали і виправляти мову, не поділяти поглядів автора. Рукописи не повертаються.

Porohy (Prahy), Informační kulturně-politický dvouměsíčník pro krajince v České republice
Ročník XIV, listopad 2006, číslo 3
Vydává Ukrajinská Iniciativa v ČR, registrační číslo MK ČR/7044

Na čísle spolupracovali:
Oleksa Livinský (redaktor), Bohdan Rajčinec, Ihor Melnyčenko, Oleksij Sevruk, Martina Křižková, Dmytro Kanivský

Grafik: Martin Vlach

Adresa redakce: Časopis Porohy, Mánesova 10, 120 00, Praha 2, porohy@ukrajinci.cz, http://www.ukrajinci.cz, tel.+420 222 254 476

Časopis je vydáván s finanční podporou vlády České republiky.

Любі читачі,

Цей номер великою мірою можна назвати музично-кіно-театральним. Дні української культури, Вацлав Гавел (також і драматург) святкував ювілей, на кіноекрани вийшов чеський документ про Закарпаття, в Празі мала виступити група "Кому Вниз"... Ці теми обійти було неможливо. Як і два роки тому, в українських справах знову протистояння. Уряд проти Президента, Росія проти визнання Голодомору, комуношовіністи проти повноцінного функціонування української мови в Україні, проти НАТО та ЄС... На Хрещатику постійні бійки між опонентами. Ростуть ціни на енергію та комунальні послуги, а зневірені українці і далі подаються за кордон у пошуках спокійнішого життя. І важко сказати, як довго ще все це триватиме...

Однак можемо вас запевнити, що часопис "Пороги" виходитиме і надалі. Тому закликаємо Вас передплатити його і на наступний рік. А постійним передплатникам належить наша велика подяка.

Ваші „Пороги", porohy@ukrajinci.cz

хроніка громади
Наша "Земля – годувальниця", симпозіуми ЧАУ, пам'яті Голодомору, підтримуємо білорусів, нагорода Гавелові, життя "начорно", південь прокидається, гітарист Віазовський, Дні Української Культури

4-7

празьке дзеркало
Листи Гавела із Задзеркалля. Чому "Кому Вниз" не приїхали до Чехії?

8-11

українська панорама
Амед ма глад: чеський гурт, що популяризує українську пісню. Рахівський район прокидається о пів четвертої. Чеський дипломат про свої враження від України.

12-15

наша справа
Дівчина із України Марина Кравчук розповідає про досвід роботи у Чехії

16-17

незалежність
Янукович: 100 днів і російське шоу. Коротко.

18-21

нашого квіту по всьому світу
Чи приречена українська мова в Ізраїлі? Думка філолога.

22-23

четверта хвиля
Працювати за кордоном і не боятися: чеські урядовці відкрили інформацію про ринок праці – українською мовою. Дискримінація іноземців у лікарнях. Скасування транзитних віз Словаччиною. Перші "2,5-річні" ластівки з Болгарії.

24-27

калейдоскоп
Нові книги і музика, гумор, сканворд.
Резюме чеською мовою
Resumé v češtině

28-30

Ділові люди в Будейовицях

Україна презентувала сільськогосподарську політику держави в рамках міжнародного ринку "Земля - годувальниця" в Чеських Будейовицях. Представники торгової місії Посольства України в ЧР та українські бізнесмени під час відкриття ринку вели переговори, укладали договори та нав'язували контакти з чеськими підприємцями.

У день офіційного відкриття ринку для публіки, 24 серпня, українці збагатили свій кіоск й документальними фільмами про Україну. На ринок прибули українські урядовці та представники міністерств. Свою прем'єру в місті відсвяткував й празький "Ігніс", який грав присутнім для доброго настрою.

дар

Олена Теліга народилась 99 років тому

Мало ми знаємо про неї - видатну поетесу Олену Телігу (1907-1942). Народилася вона 21 липня 1907 року в Петербурзі, розстріляли її фашисти у Бабиному Яру 21 лютого 1942 року. Олена Теліга належала до кола поетів-"вісниківців", що об'єднувались довкола редагованого критиком та публіцистом Д. Донцовим журналу "Вісник".

Характерними рисами її поезії виступали прагнення активного, дієвого життя, протест проти нудоти та буденного існування. Про особистість О.Теліги розповіла у доповіді доц. Алена Моравкова 31 жовтня у Слов'янській бібліотеці в Празі. Акцію організувало Об'єднання українок в ЧР.

дар

Чеській асоціації українців - 15

Чеська асоціація українців у співпраці із Слов'янською бібліотекою, організовували семінар "Чеська асоціація українців - 15 років діяльності". Акція відбулася у присутності чеських українців та гостей у понеділок, 6 листопада у залі Національної бібліотеки. Асоціація прикладає зусилля до утримання україністики в Чеській Республіці. У дискусії ЧАУ, між іншими, взяли участь голова д-р Богдан Зілинський, завідділу україністик в Брні, Оломоуці та Празі доц. Галина Миронова, проф. Йосип Андерш та д-р Віра Ленделова. Асоціація обговорила проблеми, що пов'язані з роботою україністичних центрів в ЧР. Прозвучали й слова критики стосовно нестачі україністичних матеріалів, підручників та громадсько-факультетної комунікації. У доповідях згадали засновників україністики в ЧР та колишніх членів Асоціації. Присутні констатували, що в Чеській Республіці діють нові фахівці-україністи, студенти, які закінчили студії в містах Брні, Оломоуці та Празі. Саме це можна вважати найважливішим досягненням Асоціації українців. До кінця грудня у приміщенні бібліотеки функціонуватиме невелика виставка, присвячена річниці.

дар

Панахида за загиблими від Голодомору

Коли дослідники говорять про Голодомор, мається на увазі період з квітня 1932 до листопада 1933 року. Саме за ці 17 місяців в Україні загинуло біля 10 мільйонів людей. Більшовицька влада такими жорстокими методами прагнула винищити серед українців як "самостійницькі", так і "куркульські" прагнення, закінчити колективізацію. Пік голодомору прийшовся на весну 1933 року. Тоді від голоду вмирало 17 людей щохвилини, 1000 - щогодини, майже 25 тисяч - щодня...

Щороку українська празька громада згадує загиблих від Голодомору 1932-33 років в Україні. Цьогорічну Панахиду організували Об'єднання українок та Українська ініціатива 12 листопада на Ольшанському кладовищі біля пам'ятника Жертвам терорів, неподалік Православної церкви. Українці удома і світі вимагають визнати Великий Голодомор геноцидом українського народу, з чим не погоджується Російська Федерація.

дар

Симпозіум в Оломоуці

До 15 річниці незалежності в Оломоуці, у Мистецькому центрі Університету Палацького, було проведено третій симпозіум україністів середньої та східної Європи. Міжнародну конференцію організувала секція україністики кафедри славістики, у ній узяв участь ректор Лубомір Дворжак. Понад 80 науковців з Чехії, Словаччини, Польщі, Австрії, України та Росії дискутували про актуальні мовні, літературні та культурологічні проблеми сьогоднішнього українського суспільства. "Між учасниками були й студенти, троє з них виступили зі своїми першими науковими роботами. До конференції ми видали збірник, який матиме значення для розвитку україністики як науки", - сказав організатор симпозіуму Йосип Андерш із філософського факультету.

дб

Ми з тобою, білоруський народе!

В Празі, неподалік Карлового моста, 16 жовтня відбулася акція солідарності з білоруськими політичними в'язнями, їхніми родинами, незалежними засобами масової інформації та демократичною опозицією. Окрім білорусів, що мешкають у Празі, білоруських та чеських студентів, акцію підтримали також українці. Учасники тримали біло-червоно-білі прапори, роздавали листівки чеською та англійською мовами про ситуацію в Білорусі. Акцію вже майже рік щомісяця проводить громадська студентська ініціатива „Svobodné Bělorusko" разом із білоруською організацією у Празі „Звяз беларусаў замежжа". Одним із цілей Дня Солідарності є ознайомлювати чеське суспільство про білоруську проблематику. Кілька п'яних фанатів футбольного клубу "Спартак Москва" намагалися спровокувати учасників акції, вигукували пролукашенківські фрази, утім, безрезультатно.

сб

Нагорода Гавелові

Український президент Віктор Ющенко, "за вагомий особистий внесок у розвиток міжнародного співробітництва, зміцнення авторитету та позитивного іміджу України у світі, популяризацію її історичних і сучасних надбань" нагородив колишнього президента Чехословаччини та Чехії Вацлава Гавела орденом князя Ярослава Мудрого III ступеня. Найвищу нагороду України, яка надається іноземним державним діячам, Гавелові напередодні ювілею вручив посол України в ЧР Іван Кулеба. За присутності великої кількості представників мас-медіа у Посольстві України посол Кулеба зачитав відповідний указ Ющенка. Також український президент надіслав Гавелові привітання із 70-літтям і поспілкувався з ним телефоном з Німеччини.

ол

Шмат життя начорно

Український фотограф Володимир Криницький, котрий працює у Чехії, у співпраці з Мультикультурним центром "Прага" та Дашою Гавловою у палаці "Люцерна" представив серію своїх світлин. Це — унікальний цикл, у якому вдалося відзняти певну фазу життя першої генерації новітніх українських мігрантів до Чехії. Криницький народився у місті Антрацит на сході України, закінчив Інститут творчої фотографії Сілезійського університету в Опаві. Нині у Празі займається викладацькою діяльністю. Фотографувати українських робітників почав 5 років тому в Оломоуцькому краї, коли працював у монтажній фірмі. По будівництвах знайомився із земляками-нелегалами, ходив до них у гуртожитки. Виставка потриває до 3 грудня у рамках фестивалю "Діалог Культур".

мкц

Південь прокидається

Українці починають об'єднуватися у Південній Чехії. Акція, яку влаштував Мультикультурний центр при єпархіальній Харитї у Чеських Будейовицях, зацікавила біля сотні українців, а також молдаван, узбеків та чехів. Намагається об'єднати південночеських українців греко-католицький священик Руслан Засядько. "Раніше вони закривалися самі до себе, але нині бажають, щоб українська громада була відкрита для більшості суспільства і між собою.

Люди, які в основному тут лише працюють, не повинні забувати про свою культуру", - сказав о. Руслан. Захід тривав від 13 аж до 22 години — сценки, музичні виступи, декламування віршів та, звичайно, українська кухня. Працівники бенешовського "Бентексу" поставили театр. "Ми постійно на роботі, а тепер хоч маємо якусь забаву", - сказала "Чеськобудейовицьким денікам" 29-річна Наталка Тихініна з Мукачева. Її 27-річна колегиня Вікторія Косуг вдома працювала у дитсадку, але у Чехії має менш кваліфіковану роботу. В Південній Чехії проживає біля чотирьох тисяч українських громадян..

пор

Дні культури у кількох містах

Від 9 до 15 жовтня у кількох містах українська громада проводила традиційні дні української культури. Програма днів, як завжди, була доволі насичена. У галереї "Зузук", відвідувачі та члени громади побачили численні екстравагантні картини львівського художника Сергія Різниченка. Вернісаж із гарячими дискусіями тривав допізна. На жаль, сам автор картин не зміг бути на вернісажі, хоча, як нам розповів власник галереї Роман Зузук, напередодні він тривалий час працював саме у Празі.

Ольга Мандова з "Об'єднання українців та прихильників України у ЧР" влаштувала перегляд надзвичайно цікавої виставки фотографій з України та мараморської Румунії.

Цього року разом зі своїми студентами гімназії "На вітезне плані", що неподалік Нусельського мосту, вона їздила у подорож на схід. Відвідували Закарпаття, Львів, Київ та інші цікаві місця. Зі своїми відносно первісними фотовраженнями студенти вирішили ознайомити громадськість та представників магістрату. На фотографіях відображені архітектурні пам'ятки, природа, люди, не бракує й критичних світлин, наприклад, засмічених річок. Пані Мандова також продемонструвала присутнім короткий фільм, також зняти студентами.

"Студенти були дуже задоволені подорожжю. Ми повинні частіше говорити про привабливість України, але й ті негативні сторінки також не облишати", - сказала вона наприкінці.

У четвер 12 жовтня Василь Зілгалов з української редакції радіо "Свобода" представив художній фільм Олеся Янчука "Атентат" на філософському факультеті Карлового університету.

Кількох десяткам студентів україністики він розповів про це дуже спірне, дискусійне не лише в Україні, а й Чехії питання. Бандера, який все життя боровся з російським комунізмом для відновлення незалежності України, загинув від кулі агента КГБ у Мюнхені, оскільки перешкоджав Москві своїм постійним підняттям українського питання.

"Найтрагічніше те, що в Росії дотепер масово сприймають методи КГБ як однозначно правильні", - підвів підсумок Зілгалов.

На гала-концерті 13 жовтня всі національні гурти, що діють у чеській столиці, мали змогу презентувати своє вміння. Перед доволі наповненим залом міської бібліотеки виступили відомі серед української громади хори Святого Володимира та "Родина", а також східнословацькі гості — Хор Святого Івана Хрестителя. Веселішу атмосферу створив "Ігніс", публіка жваво аплодувала також театральному гуртку "Джерело", який, можна сказати, запропонував цілу виставу-шоу: розповіді про традиції змінювались дитячими гуцульськими танцями, був і вальс та модерні молодіжні танці у супроводі запису Руслани. Вразила кількість осіб та краса костюмів, які змогла залучити до "Джерела" керівник гуртка Дарія Любачівська. Про гала-концерт української громади програма для нацменшин "Вавілон" зняла репортаж, який було показано на другій програмі чеського телебачення. На завершення українських днів у Празі потішили наші футболісти з "Форуму Українців", вигравши від команди Київ матч з рахунком 1:2.

Крім Праги, "Дні2 вже другий рік поспіль відбуваються й у інших містах Чехії. До Пльзня, до кав'ярні "Яблонь" з виступом перед чеською публікою завітав празький гурт "Ігніс", який грає у власній обробці народні пісні. У Хомутові, де діє українське товариство "Дзвони Надії", д-р Калісія Федорук з Тепліц прочитала лекцію про Івана Багряного. Хомутівські активісти влаштували в українському клубі неабиякий вечір, прибула на свято й новообрана мер міста Івана Ржашкова, яка приклала чимало зусиль до створення клубу. Хор Святого Володимира виступив у греко-католицькому храмі в Усті над Лабем, а разом зі "Скеюшанами" — і у сусідньому залі. Як завжди, на свято Покрови активними були острівські українці під проводом Василя Ваника.

У Болгарському клубі тут провели культурний полудень з переглядом фільмів та дискусією. глядачів потішив 24-членний дитячий співацький колектив "Жайворонок" із середньої школи у Суходолі над Одрою. Керує колективом, що співає українські, словацькі, англійські та чеські пісні, диригента Зузана Шимункова. Дні культури в Остраві відвідали православні священики та українські дипломати. Подібну зустріч влаштували й на україністиці у Брні, де також провели бесіду із представниками Консульського відділу України.

Звичайно, у "Днях української культури в Чехії" не все проходить гладко та ідеально. Утім, усі бажаючі виступити отримали таку нагоду і показав те, що вміє. Тішить, що всі українські структури у Чехії домовилися і проводять ці дні культури спільно.

дар

Гітарист представлятиме свій талант

Український гітарист Роман Віазовський взяв участь у празькому проекті "ProGuitarra 2006" серед п'яти надзвичайно талановитих молодих митців з інших країн, організованому третьою програмою чеського радіо "Влтава". Віазовський належить до тієї генерації класичних гітаристів, які вже сьогодні з успіхом проводять концерти по всьому світі. Проект здійснюється під патронатом провідних чеських гітаристів, професорів Зеленки та Рака, а виступають молоді митці у гарних просторах нещодавно відкритого Музею музики на Малій Страні.

Роман Віазовський народився у 1974 році у Донецьку. З 12 років відвідує секції гітари, потім продовжував навчання гри на цьому інструменті у донецькій консерваторії імені Сергія Прокоф'єва, отримав державну стипендію. З 1996 року продовжив навчання у Німеччині, отримував нагороди у різних міжнародних конкурсах, мав концерти у Японії, Америці та у всіх країнах Європи. Автор кількох продуктів для радіо та телебачення в Україні, Німеччині та Іспанії. У 2001 році вийшло його перше сі-ді "Фатум", яке британський часопис „Classical Guitar Magazin" назвав одним з найкращих гітарних записів за останні роки.

Окрім здійснення кар'єри, Роман є добрим вчителем та ведучим курсів. Він був асистентом професора Тадаші Сакаші у музичній академії в Цахах. Від 2004 року є мистецьким керівником Міжнародного гітарного фестивалю та конкурсу у Гайнсберзі. Більше інформації про нього можна отримати за адресою www.viazovskiy.de, а побачити його "вживу" можна буде 16 грудня, о 19.30, у Музеї музики, вул. Кармелітська 2. Вартість класичного квитка становить 180 чеських крон.

пор

Згадуємо Пані Лідію Райчинець...

П'ять років тому, 1 листопада 2001 року, відійшла у Вічність Мгр. Лідія Райчинець.

Народилась Пані Лідія 3 жовтня 1950 року в Празі в українській сім'ї, присвятила Вона своє життя українській справі та Україні. Чимало років пропрацювала як професорка празької гімназії, аби в 1990 році співзаснувала першу українську організацію в Чеській Республіці. Дякуючи Пані Лідії вийшов у світ у 1993 році перший номер часопису "Пороги". Її заслугою розпочалось в дев'яностих роках висилання на хвилях Радіо "Регіна" та проект "Рідна школа" для найменших. Уже як Голова УЧР ініціювала та організовувала Пані Лідія десятки культурних акцій та дискусій на території Чехії, популяризувала українську справу у світі, була співзасновником організації "Європейський конгрес українців". Водночас брала участь в засіданнях організацій нацменшин та Уряду ЧР, де захищала права іноземців, передусім українців.

Впродовж небагатьох років Пані Лідія відкривала чеському населенні очі, вказуючи на те, що й українці та всі "чужі" народи заслуговують поваги. Пані Лідія боролась за українську справу, і ми знаємо й пам'ятаємо, що вона боролась немарно.

Родина та друзі

Згадуємо покійного члена й активіста УЧР, науковця і вчителя доц. Миколу Затовканюка, який відійшов у вічність 17.9.2001.

Рада УЧР

Інформуйте себе, не губіть ритм часу!

Україна регіональна, Світ у новинах, 30 хвилин у різних вимірах, Моніторинг тижня, Економічний журнал, Музичний острів – все це та багато іншого на "Радіо "Свобода". Слухайте нас в Інтернет-ефірі у форматах RealAudio та Windows Media

www.radiosvoboda.org

СУДОВО ЗАВІРЕНІ ПЕРЕКЛАДИ НА УКРАЇНСЬКУ ТА ЧЕСЬКУ МОВИ

SOUDNĚ OVĚŘENÉ PŘEKLADY Z/DO UKRAJINŠTINY

Знижки для студентів, пенсіонерів, матерів у декретній відпустці, на великі замовлення

У нас Ви можете придбати часопис "Пороги"

Francouzská 233/114 Praha 10 PSČ 10100,
зупинка "Кримська" трамваїв 4, 22, 23,
тел. 271741513, 723132815 (Eurotel),
E-mail: ooksana@centrum.cz, www.volny.cz/ottomansky.ukr/

Українське радіо Чехії

НА FM 92.6 МГЦ (ПРАГА)

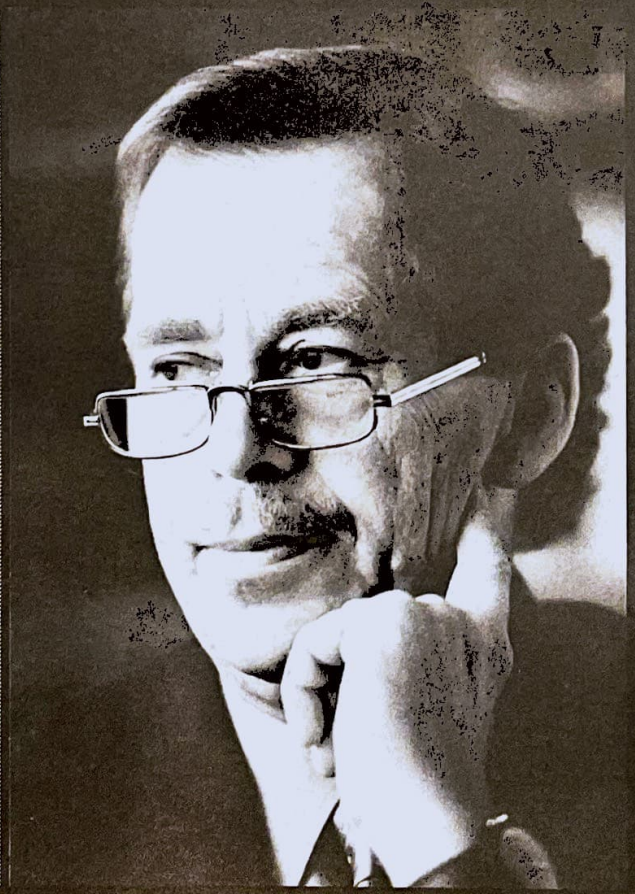
Щопонеділка на радіо Regina (FM у Празі 92.6 МГц) о 19:25 слухайте передачу для української національної меншини в ЧР. Передачі в основному висвітлюють найважливіші новини з України, а також новини й анонси від українських і діаспорних організацій.

Текст: Ігор МЕЛЬНИЧЕНКО

Листи із Задзеркалля

Сумління як мірило свободи й цінностей. До 70-ліття від дня народження Вацлава Гавела

Вся Чехія нещодавно – напередодні та опісля 6 жовтня – стежила за відзначенням ювілею правозахисника, філософа, драматурга, Президента Чехословаччини та Чеської Республіки Вацлава Гавела, однієї з найпомітніших постатей другої половини XX століття. Саме з його особою пов'язані зміни в політичному мисленні Європи кінця 80-х-початку 90-х рр. Президента Чехії важко назвати політиком у традиційному розумінні, його погляди неможливо аналізувати у відриві від духовних принципів. Багато його східноєвропейських колег зійшли з політичної сцени. А Гавел вже багато років гідно представляє Чехію в світі. Такому політичному довголіттю можна лише позаздрити.

За конституцією Чехії президент має обмежені повноваження (затвердження суддів, присудження державних нагород, представницькі функції тощо). Проте авторитет Гавела ґрунтується на його бездоганній репутації. Рейтинг Гавела в Чехії тримається нарівні 60-70 відсотків, і нікому навіть на думку не спаде звинуватити його в якихось зловживаннях. Це б суперечило його внутрішнім принципам, яких він чітко дотримується все життя, та й в це б просто ніхто не повірив. У 2000 році Гавел став на бік журналістів чеського громадського телебачення у їхньому конфлікті з телечиновниками. Він заявив, що у 1948 році комуністи теж діяли згідно із буквою закону, але в суперечності з його духом. І чиновники, парламент та журналісти цивілізовано і в короткий термін залагодили конфлікт. Висока моральність є альфою і омегою життя Гавела — і політичного, і приватного. Це саме той випадок, коли політичний лідер є водночас і незаперечним духовним лідером.

"Панський синок"

Вацлав Гавел народився у 1936 році в Празі в родині заможного підприємця-будівельника. Пізніше в одному з листів із в'язниці до дружини Ольги він напише: «...як у «панського синка» у мене було привілейоване становище, я користувався різними перевагами... вдома був оточений більшою турботою... Але моє становище виокремлювало мене, ізолювало невидимою стіною, відчужувало від людей, зумовлювало недовіру світу щодо мене... Я пригадую випадки, коли мені доводилось навіть зубами й нігтями боротися за скасування якогось невеликого привілею... У мене досить тонке відчуття різних виявів соціальної нерівності і розвинутий спротив різним видам привілеїв взагалі...».

Комуністична влада від самого початку чинила перепони в здобутті гуманітарної освіти, він був змушений певний час працювати хімічним лаборантом. Після військової служби працює в театрі «На забрадлі», спочатку сценічним робітником, потім провідним драматургом. Наприкінці 60-х заочно закінчує театральний факультет Академії мистецтв. Проте життєві труднощі лише загартували його: «... за своєї молодості мені нічого не діставалося задарма; те, що для інших було звичайною справою, мені доводилось досить важко виборювати (наприклад, освіту)... Моє буржуазне походження все життя створювало мені лише перепони (інша справа, що ці перепони, зрештою, виявились для мене дуже корисними), навіть тоді, коли я сам проти всього буржуазного навколо себе, енергійно внутрішньо повставав...».

Джерело збереження свого «я»

Після 1968 року влада посилила репресії проти інакодумців — почалась «нормалізація». У січні 1977 року група дисидентів-інтелектуалів (П. Угл, Ї. Дінстбір, В. Гавел, Я. Паточка) підписали й опублікували «Хартію 77» - своєрідний «символ віри» всього дисидентського руху. Згодом Гавел, разом з дружиною Ольгою та ще кількома дисидентами, став одним із засновників «Комітету несправедливо переслідуваних». Всі усвідомлювали, на що йшли, і хотіли просто довести світу, що розмови влади про демократію і свободу слова є фікцією. Невдовзі всіх було заарештовано і звинувачено в «підриві держави через розповсюдження наклепницьких матеріалів про соціалістичний лад». Процес був типовим для тих часів і мав виразне політичне забарвлення. Підписанти отримали від 2 до 5 років ув'язнення. Гавела було засуджено до 4,5 років. З цього, власне, й почалася історія листів. У них відбилися духовні засади Гавела, які не змінилися й тоді, коли він став президентом.

Червоною ниткою крізь усі листи проходить тема людини в соціумі, її складних почуттів до інших людей та самоідентифікації. Те, що інший би сприйняв як життєву трагедію, Гавел сприймає як жорстоку необхідність і важливу школу. Він шкодує не стільки за матеріальними проявами свободи, скільки за людьми, атмосферами, враженнями, які в ув'язненні стали недоступними. З листів постає не завжди впевнений у собі герой свого часу. Самооцінки Гавела часто вражають своєю об'єктивністю, а подекуди й нещадністю. Сумління Гавела є найоб'єктивнішим суддею всіх його вчинків. Він не схильний перебільшувати своїх страждань і вимагати до себе якоїсь підвищеної уваги, а лише хоче відчувати себе в центрі подій, бути потрібним рідним йому людям навіть у в'язниці. Для Гавела як для екзистенціаліста всі цінності набувають своєї ваги лише в екстремальних ситуаціях. Звичайні речі під «в'язничним» кутом зору набувають зовсім іншого звучання. Він чудово розуміє, що його поведінка може бути причиною страждань інших людей, а тому намагається зайвий раз не ускладнювати їм життя.

Ольга – вірна супутниця та помічниця

З дружиною Ольгою Гавловою (Спліхаловою) вони познайомилися 1956 року, а 1964 побралися. Під час переслідувань вона була поруч, і, за словами самого Гавела, Ольга була йому «незамінною життєвою опорою». В сенсі стосунків з Ольгою листи майже не потребують якихось додаткових коментарів. Він всіляко намагається пом'якшити її життя якщо не своєю присутністю, то хоча б чіткою й слушною порадою та теплим словом. Гавел добре усвідомлював (а одного разу прямо про це написав), що їй доводиться навіть важче, ніж йому.

Ольга Гавлова була не пересічною творчою особистістю, ніколи не перебуваючи «в затінку» свого чоловіка, та й він сам був проти цього. Вона брала участь у дисидентському русі та самвидаві, входила до редколегії часопису «О дівадле» (з 1986 року). За «Оригінальний відеожурнал» їй було нагороджено премію «Чеського літературного фонду» за 1989 рік. Після обрання Гавела у 1989 році президентом, О. Гавлова заснувала благодійний «Комітет доброї волі» з допомоги інвалідам і людям з порушеннями психіки, проблеми яких замовчувалися комуністичним режимом. У 1991 році її проголошено «Жінкою року». За допомогу дітям їй було присуджено дитячу премію «Баронеси з країни всіх Часів» (Голландія, 1995). Своєю діяльністю вона здобула великий авторитет серед пересічних чехів. Коли вона померла від раку у січні 1996 року у віці 63 роки, до Празького Граду — офіційної резиденції президента Чехії — вишикувалися багатогодинні черги, щоб вшанувати пам'ять «першої жінки» посткомуністичної Чехії. Авторитет та рейтинг Гавела значною мірою був рейтингом і авторитетом Ольги Гавлової.

Подружжя Гавлів наче підтверджувало відомий афоризм, що шлюби творяться на небесах.

Другий шлюб Гавела викликав чимало дошкульних коментарів. Він одружився вдруге дуже швидко (1997 року). Дагмар Вешкрнова за нього на 17 років молодша, вона була актрисою в театрі «На забрадлі», де Гавел пропрацював багато років, добре знала подружжя Гавелів і приятелювала з Ольгою. Проте нічого не змінилось як у характері самого Гавела, так і в діяльності «першої жінки» Чехії. Дагмар підтримує різноманітні благодійні організації й культурні заходи. Вона регулярно з'являється разом із чоловіком на театральних виставах, в опері тощо, продовжила акторську кар'єру.

Листи

Жанр листів (до дружини чи інших родичів) є доволі поширеним у літературі. В Чехії великої популярності набуло видання листів К. Чапека до О. Шайнпфлюгової. Але листи філософського плану із в'язниці посідають особливе місце. В українській новітній літературі листи із в'язниці, що мають значну літературну цінність, трапляються не так уже й рідко. Варто відзначити листи В. Стуса до дружини й сина, В. Марченка до матері тощо. Інша справа, що часто листи українських літераторів (Куліша, Коцюбинського тощо) видаються в багатотомних виданнях і «розсіюють» свою художню вартість.

Перед нами постає не абстрактний Гавел-президент, а Гавел-мислитель, Гавел-драматург, Гавел-філософ, зрештою, просто Гавел-людина з усіма її плюсами й мінусами, злетами, падіннями і слабкостями. Але Людина з великої літери, гідна поваги за свою відданість фундаментальним гуманістичним цінностям навіть у часи переслідувань, людина, яка зуміла своєю теорією «малих справ», своєю природною терпимістю і толерантністю згуртувати націю для побудови відкритого, справді демократичного суспільства і, незважаючи на всі складнощі й спокуси, досягти своєї мети.

Автор — кандидат філологічних наук, науковий співробітник Відділу компаративістики Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка Національної академії наук України, автор десятків статей з літературознавства, історії. Перекладач з чеської мови, філолог-богеміст.

Текст: Олексій СЕВРУК

Концерт, який не відбувся

“Кому Вниз” цього року не приїхали до Праги. Але у наступного – обов’язково. Розмова з менеджером гурту Віталієм Федуном

Українські групи не надто часто навідуються до Чехії. Тому, коли ми випадково дізнались, що на празькому фестивалі готичної музики Prague In Dark, що вже другий рік відбувається у жижковському клубі Matrix, має виступити реномований київський гурт “Кому Вниз”, були дуже раді і заздалегідь тішилися з можливості потусуватися.

Яке було розчарування, коли, прийшовши за годину до початку концерту, дізналися від організаторів, що гурт “Кому Вниз” до Праги так і не приїхав. Мовляв, не встигли зробити візи. Здавалося, що організаторові й самому прикро з цієї причини. “Два тижні я вів телефонував до чеського посольства у Києві!”, розводив руками організатор, пан Міхал. “І це ж не абихто, а “Кому Вниз” - гурт, який виступав у Польщі, Німеччині!”. Утім, менеджер групи, Віталій Федун, він же DJ Stranger, таки приїхав. Зустрівшись біля клубу, у затишнішому місці порозмовляли. “То з якого Ви журналу? “Пороги” чи “Пироги”? Якби “Пироги”, було б смачніше!”, пожартував менеджер славних українських ґотів відразу після привітання.

Андрій Середа вражає своїм голосом, мелодіями і текстами на слова Шевченка

- І як це так вийшло, що “Кому Вниз” не приїхали?

- Сказати, чия це точно вина, не можна. Організатори не дуже серйозно поставились до цієї справи, бо звиклі до того, що всі приїжджають без проблем. Вони забули, що для України треба інший підхід: треба багато дзвонити, писати запрошення тощо. Через паузи посольство не так швидко відреагувало на прохання. Таким чином, Україну тут репрезентуватиму тільки я, і як діджей маю поставити “Кому Вниз” на афтерпарті.

- Відомо, що Кому Вниз декілька разів виступали у Німеччині. Як їх сприймає німецька публіка? Чи може на них приходять тільки самі українці?

- Культура — більша зброя, ніж економіка. Американці, наприклад, підкорили світ своїм шоу-бізнесом та “Макдональдсами”. Німців в багатьох країнах прославили “Рамштайн”, багато людей пробують співати разом з ними німецькою. Щось подібне зробили “Кому Вниз”. Німці під час виступу в Лейпцигу співали, чи то підспівували українською мовою. Це зробило на мене дуже велике враження. “Кому Вниз” завжди дуже поважають ту країну, в яку вони їдуть. Андрій Середа каже, ща треба так сказати “Добридень”, щоб тебе зрозуміли. Спеціально для виступу в Лейпцигу вони підготували дуже відомий хіт німецькою мовою. Можу сказати, що вони безсумнівно готували такий же сюрприз для Чехії. Тобто, якась пісня чеською мовою була у їхньому репертуарі.

- Може, якісь вірші Шевченка у чеському перекладі? Ян Гус, наприклад?..

- Не розкриватиму таємниці. Бажаючі нехай почекають до наступного року.

- Ти сам часто буваєш у Празі?

- Вдруге.

- Як тобі тут подобається?

- Дуже затишне місто. Маю на увазі оце відчуття якоїсь такої компактності, затишності, яку Прага зберігає, і водночас лишається великим містом. Люди справляють враження гостинних, весь час посміхаються. Вражає також кількість українців, яку я тут зустрів.

- Чи знаєш ти якусь чеську музику?

- Знаю ґотичні чеські гурти, “13-те століття”, наприклад, або “Лягка Муза”. Але “Лягка Муза”, здається, зі Словаччини...

- Що таке взагалі ґотика? Чи є в української ґотики якісь свої специфіки? Чому ґотична музика має популярність серед української молоді?

- Середа б на моєму місці сказав, що ґотика — це правильний спосіб мислення. Від себе скажу, що ґотика, як явище, це певне внутрішнє очищення людини. Є різні сприйняття цієї субкультури, дуже негативні, й позитивні. Для мене це в першу чергу світогляд, який базується на емоційній, творчій силі. Відчуття “ґотики” глибоко закладено в кожній людині. Це такий міцний внутрішній стержень, який тебе тримає разом, змушує весь час щось відчувати, не даючи заснути. “Кому Вниз” — це дуже сильна, потужна, енергійна музика, яка базується на міцному стержні, на течії енергії, яка витікає з глибини віків.

- Як члени гурту ставляться до християнства, і до православ’я зокрема? Чи можна про них сказати, що вони язичники, чи то просто прихильники архаїчної культури?

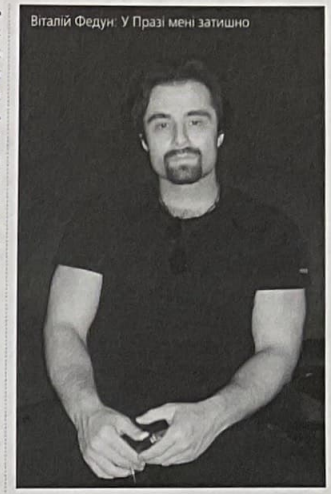
- Андрій Середа досконально знає всю українську та слов’янську демонологію, розбирається в усіх маленьких деталях, цікавиться міфологією, культурою та історією. Тобто це людина дуже начитана та ерудована. Ось... І тому в ідеології групи “Кому Вниз” присутній певний еклектичний момент. Світогляд гурту — десь на межі релігій, на межі вірувань, на межі культур. Вони, так би мовити, на перехресті вимірів. І це, дуже добре, бо коли ти до чогось прив’язаний, то це тебе обмежує, гальмує творчий процес. “Кому Вниз” належить до ґотичної сцени, але це їх не обмежує.

- Як ви ставитесь до таких гуртів, як “Сокира Перуна” або “Дуб Бук”? Вони роблять тверду музику, оспівують слов’янських богів. Деякі їхні тексти досить агресивні, і вони досить екстремальні націоналісти.

- Прямо кажучи, вони відносяться до національно-соціалістичної (NS) сцени, і кожна музика має право на існування. З другого боку, музиканти мають бути обережними та відповідати за те, що вони оспівують. Пропаганда негативних проявів, війни, ворожнечі несе лихо у суспільство. Це потім лягає на совість тих музикантів, які це роблять. Якими є фанати NS музики, я не знаю. Але за них несуть відповідальність NS групи... Сам я взагалі проти будь-яких крайностей та екстремізму. Коли постає необхідність будь-якої боротьби, треба боротися цивілізованими методами: на негатив відповідати позитивом. Крім однієї ситуації. Коли ти бачиш, що перед тобою мерзота, морально низька людина (а такі ситуації інколи виникають), і з нею не можливо домовитися, тоді її треба фізично зупинити.

- Відомо, що “Кому Вниз” активно підтримували Віктора Ющенка під час останніх президентських виборів. Як вони дивляться на сучасну політичну ситуацію в Україні?

- Так, вони дуже підтримували Ющенка. Але, наскільки мені відомо, Середа розчарувався у Ющенкові. Хлопці особисто переживали Помаранчеву Революцію. Те, що досягнення цієї революції фактично знівелювалися, принесло їм велике розчарування. Сучасну політику партії „Наша Україна” не можна роглядати по іншому, як удар нижче пояса. Ось гасло “Не зрадь майдан!” — що воно означає? Якщо людина не голосує за “Нашу Україну”, хіба вона цим самим зраджує ідеали майдану? Я був там не за „Нашу Україну“, а взагалі за Україну. А що з революційними ідеалами зробила партія “Наша Україна”? Українська еліта, ті люди, які прийшли до влади після Помаранчевої революції, не вміли використати цей великий духовний порив. Не знайшли в собі ідеї сили, енергії, не змогли стати справжніми лідерами, які б вели за собою націю. Можливо, це якась історична доля України, ще з часів Чорної ради — до влади приходять люди, які використовували народ у своїх “шкурних інтересах”.

Віталій Федун: У Празі мені затишно

“Кому Вниз” повним складом

- Крім того, що ти є менеджером “Кому Вниз” та виступаєш під псевдонімом DJ Stranger, чим ще займаєшся?

- Співпрацюю з українським ґотичним порталом www.gothic.com.ua, та є одним із організаторів найбільшого фестивалю ґотичної музики на теренах колишньої СРСР “Чорна Рада”, котрий вже сьомий рік щовересня відбувається у Києві. Зараз я проживаю в Берліні, підтримую стосунки з тутешньою українською громадою. Тепер працюємо над Інтернет-порталом українців у Німеччині, пропагую та намагаюсь вивозити українські ґотичні гурти до Європи. Шкода, що цього року "Кому Вниз" так і не приїхав. Гадаю, що організатори фестивалю повчаться зі своїх помилок, і у наступному році на фестивалі Prague In Dark гурт буде. На сто відсотків.

Колекціонер пропонує від 10 до 100 тисяч чеських крон за твори українських художників та скульпторів 19-20 століття.
Тел. 774288827

Народна музика – експресивна й "негарна"

Текст: Олекса ЛІВІНСЬКИЙ

Відомий чеський гурт "Агмед ма глад" вже 10 років співає українські пісні

Музиканти, які по-справжньому цінують музику як мистецтво, завжди йдуть проти течії. Вони не шукають марної слави і не хочуть стати різними "стар". Саме такими сміливо можна назвати чеський гурт "Агмед ма глад". Творити модерну рокову музику з фольклору – вже відважна річ, важко тут розраховувати на комерцію. Але творити українську музику в Чехії – це вже великий феномен. Невдовзі буде десять років, як "Агмеди" популяризують українську, а також інші "дивні східні" мови у Чехії та інших європейських країнах. Цікаво, що у гурті не грає жоден українець.

Гурт був заснований у 1997 році студентами філософського факультету Карлового університету. Єднав їх інтерес до російського року та балканських народних мелодій. Дебютний альбом "Салам а лайка" вийшов у 2002 році, на ньому було кілька переробок українських пісень. Разом з подібними капелами "Агмеди" заснували вільне музичне товариство "Фестиваль однакових пик". У альбомі "Магадан" - багате аранжування, велика кількість інструментів — класичних та електричних, кілька вокалістів. Шість українських текстів також чергуються з болгарськими, сербськими, польськими, хорватськими, моравськими...

"Агмеди" у популярному в Чехії стилі world music стали одним з лідерів. У чому полягає їхній феномен? Наскільки важко у "ксенофобній" та "проанглоамериканській" країні грати музику "ненависних колишніх окупантів"? Кларнетист та саксофоніст Міхал Гроза — один з натхненників гурту, розповідає, що зацікавився Україною подібно до багатьох екстремальних туристів. У 1994 році поїхав на Закарпаття: "Я захоплювався історією першої чехословацької республіки (1918-1938), був завзятим фанатом незалежного біг-біту. Там почув місцеві мелодії, ну й пішло-поїхало". Гроза грав у фолковій капелі "Неочекавани диханек", яка співала чеською, але гітарист Штєпан Черноушек запросив його до "Агмедів" — всього лише на рік, замінити іншого музиканта — Мікулаша Кроупу, якого забрали до армії. "Мені стиль "Агмедів" так запав до душі, що я вирішив залишитися назовсім", - зізнається Міхал, вже студент україністики. "І туди я потрапив також випадково. Подруга боялася іспиту. Ну я й пішов складати разом з нею вступати до університету. Я там залишилася, та вона покинула навчання", - з усмішкою пригадує музикант.

Спочатку "Агмеди" були популярні хіба що серед студентів славістики та східноєвропейських студій Карлового університету. "У культовому клубі "На Сламніку" ми грали переважно для тієї альтернативної меншості, яка не ототожнювала росіян із совєтами, українців зі злочинцями". Зараз коло слухачів розширилось, гурт продав тисячі сі-ді, хоча не має великої "розкрутки" по радіостанціях та публікацій у всіх часописах. Гурт не співає чеською, відродив навіть давно забуту полабську мову. Меломани Середньої Європи поступово звертаються до чогось новенького, несподіваного на музичній сцені. У цьому пояснюється інтерес до фолку. "Справжній фолк не має бути гарно мелодійним, це музика насилля й експресії", - твердить Гроза.

У 1999 році він запросив до гурту свою колишню однокласницю, співачку Лауру Копецьку, яка добре володіє кількома слов'янськими мовами. Невдовзі її "південносхідний" голос був доповнений Андреєм Новіком та Філіпом Грубим, який грає на бубнах. Критики писали, що це "не фальшований народний святковий (чи похоронний) оркестр. Це грунтовне, свіже аранжування та стихійне вираження, яке дає народній пісні рокове і навіть панкове напруження". Гурт починає багато гастролювати, виступає самостійно та на фестивалях в Чехії, Польщі, Німеччині, Швейцарії, Франції... Цього року уперше виступив і в Україні — у Львові та Києві, а також у Білорусі.

Хоча Гроза й грає українську альтернативну музику, не може зрозуміти, чому Україна, "країна настільки соковитого, енергійного фольклору", прогинається під натиском "такого банального й низькопробного попу". "Навіть у карпатських селах коломийки та народні пісні псують "самограйками" з двома-трьома акордами. Вже не кажу за російську попсу, яка звучить мало не з кожної машини. На ринку чи у музичних крамницях не можна придбати нічого українського, хоча альбоми, я знаю, є, і їх дуже багато. У Франції оберігають законом французьку музику, вона звучить у половині ефіру. І українцям треба прийняти щось подібне, якщо ви хочете зберегти власне мистецтво", - переконаний чеський музикант.

"Агмеди" не зупиняються творити нові й нові пісні. "Запрошують нас багато куди, але не встигаємо всюди їздити. Ніхто з нас професійно з музики не живе, всі працюють інде", - пояснює Міхал. Нині гурт готує новий альбом, який, можливо, вийде восени наступного року. "Він вже мав бути, але від нас відходить бас-гітарист Черноушек, який колись засновував гурт, тому нам треба час на зігравання з новою людиною", - відкриває невелику таємницю лідер гурту. ×

Текст: Олекса ЛІВІНСЬКИЙ

Доброго ранку о пів на четверту!

Контрасти документального фільму про українських гуцулів

Кіноглядачеві представлено чеський документальний фільм про Україну. Точніше, про її унікальну частину – Раківщину. Стрічка під назвою "Пів четвертої" – це продовжена версія короткометражки "Закарпатська область. Раківський район", про яку свого часу писали "Пороги" (ч. 3 за 2004 рік, стор. 10-11). Її автори вирішили повернутися до теми та зняти повноцінну картину. Тепер вона охоплює усі пори року, за яких живуть у найвищих горах України звичайні гуцули - старші і молодші, працьовиті і ледачі, питущі та ні. Протягом чотирьох років Штєпан Гон та Томаш Годан знімали її у містечку Рахів та селі Лазещина на самісінькому сході Закарпаття.

На повагу саме зацікавлення чехами Україною заслуговує завжди. Хоча в Чехії потрохи відмирає міф про те, що "там, на сході, усе дике", що "українці — самі лише бідні і темні чорнороби з кримінальними збоченнями", стереотипи і викривлене сприйняття різних народів та країн досить міцно вкоренилося у головах обивателів. Тому будь-який сюжет чи виставка, тим більше фільм, принесе завжди користь, позитивне враження чи хоча б якусь різнобічну інформацію. Наприклад я, як українець, завжди допомагав і допомагатиму у цьому своїм чеським чи будь-яким іншим колегам.

Ідея фільму, власне, із самого початку була людяною. Гуцульщина й справді регіон надзвичайно цікавий, найменш "заражений" цивілізацією, там, серед гірської природи, живуть чи не найщиріші люди в Україні. Не виняток — по п'ять-шість дітей у сім'ях. "Є там злагода з природою, - каже Гон. - Камера — і донині незвична річ. Тамтешні думають, що у Чехії сміятимуться з їхнього способу життя. Найважче переконати, що це зовсім не так. Навпаки, гуцули не забруднені споживацькими "досягненнями цивілізації", традиційно живуть порами сінокосу, орання, заготівлі дров, Посту і Великодня, виходу на полонину. Вони здатні увечері напитись, а о шостій ранку встати і вже важко фізично працювати. І ці прекрасні речі ми хотіли показати".

Але хочеться як краще, а виходить — як завжди. Специфікою чеської публіцистики є те, що автор завжди наперед знає, що саме він хоче показати. Якщо засівається вже роками в умах чеського обивателя, що у "відсталій, забутій Богом Україні" можуть бути тільки злидні, алкоголізм і відсталість — значить, треба будь-що змальовати її саме так. Ну, мовляв, це край, де набагато все гірше, ніж у нас. Інакше то "не продасться". Згадаймо хоча б документ про заочне усиновлення закарпатських дітей письменниці Ольги Сомерової: ось ми, "багаті, добрі й цивілізовані чехи", приїжджаємо до вас, бідненьких русинів, щоб вас урятувати й нагодувати, нате ось вам, грошики і цяцьки. І довжелезний, майже хвилинний кадр до чортиків нетверезого селянина до супроводу...

У фільмі Годана і Гона цинічної спекуляції немає. Можливо, трохи задовгі алкогольні сцени. Таки "приколюється" чеський, празький глядач із окремих абсурдніших моментів, і важко сказати, наскільки здоровим є цей дивакуватий гумор. Хіба смішно те, що чоловік удома сам полагоджує модерну кавоварку, телевізора чи систему подачі бензину у мотор вантажівки, а не несе все це до сервісу? Чи здібний подоїти корову і зробити сир, а не купити у в'єтнамців? Або допомогти потерпілому незнайомому подорожньому, нагодувати його й надати нічліг зовсім задурно? Автори фільму намагались представити гуцулів і позитивно, і об'єктивно водночас. Ну немає у них каналізації і туалети сухі — "турецькі", то й що? Зате серед них "не побачите людей, які тонуть у скигленні самі над собою. Тут багато своєрідних особистостей, які радіють життю та сприймають світ таким, яким він є. Це гарний фільм про гарних людей", - роз'яснюється у вступному слові до картини. Але постійне наголошення на тому, що ось яке веселе життя у бідному краї — звучить, наче натяк на радощі пацієнта, якому дадуть цукерку у закритій від світу божевільні.

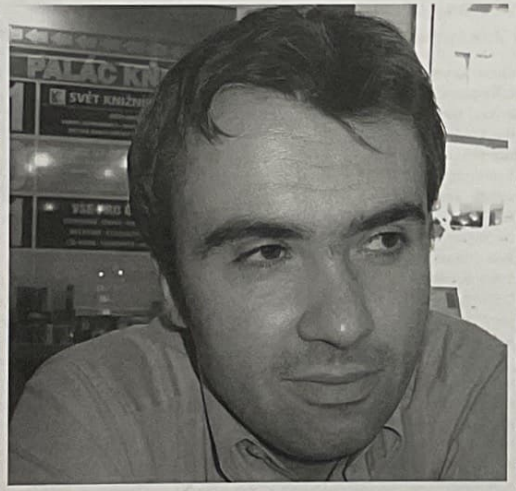
Зате бачимо у стрічці Дмитра Ворохту, який не любить "бардака" і спокійно собі п'є каву удома півгодини після початку робочої зміни, відбудовує згорілий будинок і повчає дружину. Бабки Бузачки розповідають, як вони люблять рідний край, молодь танцює на дискотеці під патріотичну пісню "Разом нас багато". Сільський красунь Микола не переносить горілки і розповідає про любов. А потім всі разом святкують священний Великдень. Фільм доповнює якісна музика груп "ВВ" та "Джек О'Лентерн" — чим погана реклама? Українські рекламні плакати розліпили по столиці, й презентація фільму у кінотеатрі "Свєтозор" у центрі Праги для півтисячі представників молодої інтелігенції була відмінна і весела: у оформленому синьо-жовтими барвами фойє українки у вишиванках подавали справжню горілку й справжнісінький борщ, автори фільму у заляпаному спецодязі під гітару наспівували абсурдніші пісеньки. Може, така іронія і "швейківський гумор" і є отим ключем до світосприйняття чехів і взагалі західного світу, про який ми, насуплені, патетичні й вічно чимось невдоволені українці, часто дискутуємо і який так часто шукаємо? ×

Текст: Олекса ЛІВІНСЬКИЙ

Поділ України ніде не знайде політичної підтримки

Чеський дипломат – про мовну проблему, сприйняття чехів українцями і про... засміченість

Радован Ванер (36) – один з колишніх чеських дипломатів, які тривалий час працювали у Києві. Від 2001 до 2005 року він очолював Чеський центр в Україні – організацію, завданням якої є покращення іміджу Чехії за кордоном. Певний час попрацювавши на керівній посаді у празькому офісі Чеських центрів, нині Ванер відповідає за "східний" напрям зовнішньої співпраці одного із чеських Міністерств. Хоча дипломати – люди аж занадто толерантні, "витягнути" з їхніх уст гостру відповідь – справа майже марна, ми спробували попитатися у Ванера про його враження від України.

- Вперше в Україну я потрапив у 1995 році, був у селі Богемка на Миколаївщині, де живуть чеські краяни. Провів там десь 2 місяці. У 1999 році їздив на Закарпаття із пізнавальною подорожжю Національного музею, тоді ж вийшов на Говерлу, - розповідає Ванер. Наступна поїздка вже була робочою, а потім я виграв конкурс на керівника Чеського центру в Києві. Через півроку був вже там. Тоді було відомо, що в Україні офіційна мова – українська, але вистачало знати російську. Я знав її тільки "шкільний" варіант. Потім за порадою одного чеського україніста замовив уроки української. Але мова моєї вчительки була дуже академічною, не розмовною. Тож через два місяці я не розмовляв ані українською, ані російською... Але коли їхав на Західну Україну, то насамперед намагався з місцевими укласти угоду – я розмовлятиму російською, якщо їм це не шкодитиме, а вони нехай зі мною розмовляють українською. Отак я наслухався української, думаю, що розумію усе, але говорю так, як говорю...

- Тоді то ще була "сіра зона", Захід був досить розчарований з "кучмократії", Україна була досить закрита. Чехія бачила ще якусь перспективу у розвитку стосунків з нею?

- Звичайно, коли у 1996 році у Києві розпочав роботу Чеський центр, це була швидше експортна канцелярія. Завдання чеських центрів полягає також і у презентації культури та туризму. У тому ж 2001 році йшлося про закриття певних центрів за кордоном – у Болгарії, Румунії чиїнших країнах, але ніколи не піднімалося питання про закриття Чеського центру в Україні. Презентація ЧР в Україні було приємною справою, більшість наших акцій отримувала великий відгук серед української публіки. Чехія має непогане реноме в Україні, є трохи інше розуміння нас в різних регіонах: якщо в Києві згадують чеський хокей, пиво, мистецтво чи Готта, люди із заходу України мають здебільшого особистий досвід перебування, то на сході України Чехія має "туристично цікаве" ім'я – Прага, Карлові Вари тощо. Але це дуже спрощено сказано.

- Ви саме почали працювати в Києві, коли Чехія стала членом НАТО. Не доводилось Вам чути погляди, що, мовляв, як-то чехи, "брати-слов'яни", стали союзниками ворожих "німців-американців"? Адже цей блок дотепер сприймається у багатьох областях України дуже неоднозначно...

- Ні, таких негативних реакцій я не чув. Я брав участь у двох чи трьох акціях з нашим військовим аташе під Зборовом в Тернопільській області, де у 1918 році вели бій чеські легіонери, були там і наші військові, і там не було ніяких антинатівських настроїв. Не був я під час акцій у Соколові на Харківщині, але ані звідти не було чути жодних подібних зауважень. Швидше людей цікавила Європейська Унія – чому ми туди йшли, що було краще, що гірше, що змінилося, а що – ні. Ніколи НАТО не ставало предметом розмови.

- Тим не менше, Україна до сьогодні перебуває під впливом Росії – інформаційним, фінансовим, культурним, досить сильними є проросійські "панславістські" погляди, чого серед чехів практично немає...

- Наведу тут два приклади: українцям подобалися фільми з типовим чеським гумором або фільм на мотиви Яроміра Ербена "Квітка" ("Kytice") – поетично багатий фільм, який всюди дуже добре сприймався. Усі фільми усюди ми перекладали на українську, але у "Квітці" використали російський переклад, і не було з цим ніде жодних проблем. Якщо говорити про вплив Росії, то справді, якщо вмикаєте радіо на Україні, то одразу на вас вивалюється повно російського попси. Але парадокс: концерт джазового оркестру в клубі публіка сприймала дуже добре, але Анна К. чомусь особливого захоплення на акціях типу Дня Києва не викликав...

- Це, означає, що українців вже насправді більш цікавить серйозна музика, ніж популярна?..

- Не знаю, мабуть...

- Ви писали нарис "Як я прожив помаранчеву революцію". Допер гадаєте, що вона виправдала свої сподівання?

- Радий, що зміг пережити "на власній шкірі" ті дні помаранчевої революції, та не хотів би зараз оцінювати, як це змінило людей. Я казав своїм знайомим українцям, що замість них ані Ющенко, ані Тимошенко, ані Європа не зроблять змін. Якщо на політиків покладаються якісь сподівання, завжди треба бути готовим, що зміни не підуть швидко і треба бути терплячими. У той рік дуже змінився підхід, розуміння України за кордоном: Руслана виграла Євробачення, Шевченко став кращим футболістом, до того ж революція. Про Україну багато говорили позитивного. Ясна річ, як і у кожній іншій країні, і нас у тому числі, пізніше прийшло розчарування. На останніх виборах підтвердилось те розділення сил, яке й було півтора роки тому. Люди, по суті, залишились такими самими. Було це практично у кожній країні.

- Можете собі таке подібне уявити в Росії чи в Білорусі?

- Росія – значно складніший випадок. Наскільки я зміг пізнати російський менталітет, можу зробити висновок: Росія охороняє свої позиції, свою велич, до якої вона звикла.

- Якщо говорити про стосунки України з Європою, то чи готова Унія привідкрити свій ринок для українських товарів, свій ринок праці? Адже з України сюди практично нічого не імпортується...

- Ну, це не зовсім правда, можливо, таке враження складається від ринку споживчих товарів, але якщо глянути на баланс торгівлі між Україною та Чехією, то він майже однаковий. Можливо, ми вивозимо трохи більше, але Україна, як торговий партнер ЧР, займає десь 18 місце. Є угоди про співпрацю, функціонують робочі групи з енергетики, освіти, сільського господарства, і досягають якихось конкретних результатів. Вступ до Всесвітньої організації торгівлі означав би для України кращий вихід на світові ринки. Правове поле має притягти інвестиції, а це – і нові робочі місця, і експорт. Так колись було і у Чехії. На жаль, головна конкурентна перевага України на сьогодні – це дешева робоча сила. Тому державі треба інвестувати до освіти, щоб ця робоча сила ставала кваліфікованішою, конкурентноздатнішою.

- А саме галузь освіти в Україні – одна з найкорумпованіших і найзакостеніліших...

- Ні, я розмовляв зі студентами у Львові чи в Києві, вони мають дуже добрі знання, розмовляють як мінімум англійською. Думаю, українська молодь, ця генерація Інтернету, так само відкрита, як і люди із Заходу.

- Нині багато говориться про різність, навіть ворожість українських регіонів. Які у Вас склалися враження, коли відвідували різні місцевості?

- Завжди це залежить від того, що саме відбувається у регіоні. На Закарпатті, скажімо, в Ужгороді, я завжди себе почував, наче удома (сміється). Кажу це не стільки тому, що без чехів Ужгород не був би Ужгородом. Там можна очікувати усього – від європейськості аж до націоналізму – українського, угорського, русинського і якого ще там... У Львові ніби трохи зупинився час. Для туриста це приємно, але щоб жити там довший час – трохи складніше. У Львові мене дивувало те, скільки там живе гордих українців, та їм зовсім не заважає польська присутність. Тим не менше, це найбільш європейське місто, яке я бачив в Україні. А Київ став нормальною столицею. Скажімо, там ми, чеська команда, ходили грати у футбол з українцями. Потім ішли десь на пиво, і ставало зрозуміла різниця: якщо це не якась ліга чи чемпіонат, то чехи грають у футбол заради відпочинку, забави. А українцям, головно, йшлося про результат.

- Не здалося Вам, що Київ дуже уподібнюється Москві у своєму самовозвеличенні?

- Столиця завжди має якусь виняткову позицію в країні. Там найбільше грошей, щось будується, там вищі зарплати і ціни. Це й породжує відчуття у столичних, що, мовляв, ми щось більше, ніж регіони. А в регіонах цьому заздрять. Та не бачив би у цьому якесь копіювання Москви.

- А що Схід? Гостро стоїть питання федералізації, розділення України...

- Що б там не казали, але більшість людей на сході почуває-таки себе українцями. Може стояти питання про більшу автономізацію регіонів, але ніхто в Європі не підтримає будь-який радикальний поділ і не захоче втручатися у таку заплутану, напружену ситуацію. Мене часто питалися, чи можна порівнювати розпад Чехословаччини, як його переживали чехи. Я відповідав: не можна це порівнювати. Словацька мова завжди була державною, чехи не мали щодо словаків імперських почуттів (хоч десь і думали, що словаки без нас загнуться – що, зрозуміло, не сталося). І розділення пройшло порівняно спокійно. Москва намагається втримати свої позиції в Україні, і використовує для цього будь-які методи, мовну проблему у тому числі.

- Запитання вже набридле: що з іміджем українців у Чехії? Як "спеціаліста з іміджу" питаюся...

- Так, чехи здебільшого зверхньо, однотипно думають про українців, мовляв, приїдуть, заробляють на будівництві, та й поїдуть. Але потроху це покращується. Якби я знав рецепт, як покращити імідж, то поділився б. Але точно помагають культурні акції. На літніх фестивалях у Чехії капела "Гайдамаки" є регулярною зіркою. Частіше слід проводити спільні акції, щоб більше чехів дізнавалися про українську культуру. Для цього, правда, слід також залучати більше коштів для реклами.

- Що Вам найбільш не сподобалося в Україні?

- Гм... Думаю, що підхід до охорони природи. Всюди багато сміття. У містах, звичайно, служби прибирають, але часто траплялися випадки, коли людина викидала пляшку з вікна. В українців практично відсутнє поняття екологічної культури, та це, мабуть, питання виховання. Навіть Говерла засипана відходами. Тому мені дуже сподобалося, коли у Шешорах, під час етнофестивалю, працювала екологічна ініціатива, яка намагалася привернути увагу до засміченості Карпат. Біля пляжів також часто буває багато сміття. Також не подобається мені зверхність водіїв, особливо дорогих чорних автомобілів із затемненим склом, особливо в Києві. Часом дивувала мене деяка нерішучість студентів щось спитати, тому треба було "вдаватися до провокацій", щоб вони ставали активнішими. А одного разу чоловік, якому паводок у Рахові мало не зніс будинок, скаржачись на безпорядки у лісозаготівлі, казав, що й сам би продавав ліс паліво-направо, якби мав можливість. Люди в Україні хочуть швидко щось заробити тільки для себе. Проблема, мабуть, у необхідності тривалішої економічної стабільності.

- Хотіли б Ви ще повернутися туди на довший час?

- Звичайно, досить нудьгую за Україною, тому думаю, що у майбутньому хтось захоче скористатися моїми знаннями середовища, побачимо... Головне, щоб це принесло комусь користь...

- Дякую.

×

Текст: Мартіна КРЖІЖКОВА, А2

Тепер я можу вільніше шукати нову й кращу роботу

Українка – учасниця спеціального державного проекту, розповідає про свій багаторічний досвід роботи у Чехії

На початку цього року громадяни України отримали можливість вступити до пілотного проекту Мінпраці Чехії "Вибір кваліфікованих закордонних працівників". Нині у проекті – біля вісімдесяти українців різних професій. З однією з учасниць - Мариною Кравчук – ми зустрілися у невеликому містечку на південь від Праги.

Вона народилася на сході Закарпаття, неподалік румунського кордону. В Україні закінчила гуманітарний вуз, нині працює монтажницею. "Я перше приїхала до Чехії у 1998 році. Тут працював мій двоюрідний брат, я вирішила його відвідати, хоча надовго залишитись не планувала, - пригадує вона. - Згодом також спробувала попрацювати. Я була дуже молодою, не мала сім'ї і нічого мене удома не тримало. Знайомий посередник знайшов мені роботу на фабриці у Добржіші, допоміг і з житлом, де я й залишилася аж на п'ять років". На фабриці, де влаштувалась Марина, вже працювали люди з України, тому для її керівництва не було проблемою оформити дозвіл, необхідний для влаштування іноземця. Дівчина стала швачкою, виробляла наплічники для одягу. "З часом мені дали кращу роботу, я виробляла взірцеві вироби. Також дивилися за якістю матеріалу, ну й таке інше. Я була задоволена, бо мала добру роботу та колектив", - каже вона.

Мали кращу зарплату, ніж яку б Ви мали в Україні?

Звичайно, принаймні якщо порівняти з тим, що за неї можна було придбати. Шість років тому я отримувала вісім тисяч крон, мала восьмигодинний робочий день та перерву на обід, так само, як і чеські колеги.

У Вас були проблеми з чеською?

Звичайно, спочатку. Хоча це слов'янська мова, я розуміла її лише поверхнево. Мені сильно допомогло телебачення, я постійно намагалася розмовляти чеською.

Через п'ять років Ви вирішили повернутися назад в Україну.

Так, я думала, що решту життя хочу провести саме там, завести сім'ю та виховувати дітей. Скасувала тут дозвіл на роботу та перебування. У Чернігові мені гарантували роботу бухгалтера. Та через три місяці вирішила повернутися назад до Чехії, хоча це означало починати повністю з нуля. Попередні п'ять років мені не зарахувалося до терміну, необхідного для отримання дозволу на постійне місце проживання. Подружки, які залишилися тут, такий дозвіл вже мають, бо умовою отримання є безперервне п'ятирічне, а раніше десятирічне перебування на території Чехії.

Чому, власне, Ви повернулися сюди?

Я сама не знаю... Проживання в Україні не є настільки важчим, ніж тут. Сьогодні там молоді люди вже мають досить добрі шанси на реалізацію, особливо якщо мобільні та розмовляють різними мовами. Якби я таку роботу мала в Україні, як тут, то була б надзвичайно щаслива. Але речі, які відбувалися навколо, мені не були приємними. Скажімо, ментальність людей, переповнені автобуси, ставлення у лікарнях... Просто я звикла до іншого життя. Я казала собі, що я ще молода та ще можу щось здійснити в Чехії, хоча тут я маю гіршу роботу. Але я б хотіла ще вчитися та шукаю кращу роботу, щоб мати більше часу для навчання.

Як Ви знову потрапили до Чехії?

На щастя, утримувала контакти зі знайомими тут. У тій самій фірмі, де мене добре знали, погодилися знову надати роботу. Подруга з моїм дорученням почала "оббігати" за всіма необхідними документи. Без подруги усіх документів, будучи в Україні, я б їх не змогла виробити.

Що Вам необхідно було?

Насамперед – трудову угоду, з якою треба було з'явитися в уряд праці. Моє місце роботи на самперед запропонувало чеським безробітним. Але ніхто зацікавленості не проявив, і я отримала дозвіл на роботу. З ним та іншими документами – угодою про житло, довідками про несудимість, страховкою та ін. – я пішла у чеське консульство в Києві. З часом там отримала візу, а коли приїхала, то звернулася в поліції і по дозвіл на перебування.

Через два роки фірма переїхала до Болгарії. Важко було знайти нову роботу?

Виробництво поступово обмежувалося, так що я заздалегідь, десь за три місяці, знала, що треба шукати нову роботу. Як іноземка, я мушу одразу ж після того, як втрачу роботу, влаштуватися на нову, інакше мій дозвіл на перебування буде втрачено. Я дуже нервувала, бо знайти нову роботу мені не вдавалося. Звільнених було багато, отож до нас почали звертатися інші роботодавці з навколишніх районів. Так я потрапила в Здіце, де монтують різні запчастини до автомобілів.

На початку цього року Ви були включені до урядового пілотного проекту, спрямованого на кваліфікованих закордонних працівників. Ви знали про нього раніше?

Так, від своїх приятелів з Казахстану. Одразу ж подзвонила у Міністерство праці, і спиталася, чи мають там зацікавлення до громадян України, хоча я знала, що для нас поки що проект не відкритий. Через Інтернет я стежила, коли так станеться, і зголосилася. Заповнила формуляр, зробила іспит з чеської у державній мовній школі, отримала документ про те, що я її знаю. Потім мені прийшов лист, щоб я принесла усі оригінали документів, які підтверджували дані, які я вказала у заяві.

Не можете знайти лікаря, котрий розмовляє українською?

Зверніться в поліклініку
МЕДІПО – хірург Богдан Бабинець
вам допоможе!
Колбенова 36, 19000
Прага 9-Височани
(поряд зі станцією
метро Б – "Колбенова").
Телефон +420 266 032 188,
266 032 887, 602483332
bohdan.babinec@seznam.cz

Що Вам дає участь у проекті?

Я вже знаю, що таке втратити тут роботу. Тепер маю місяць для того, щоб знайшла нову працю, якщо втрачу її не власної вини. Крім того, можу запросити й членів своєї родини. Це не дуже достатній термін, але хоч якась впевненість. Вже зараз я так не боюся, що фабрику знову закриють. А це легко може статися, бо будується філія у нас в Україні. Знаю, що матиму хоч якийсь час для пошуку нової роботи.

Що для Вас є отримання дозволу на постійне місце проживання?

Я б могла отримати іпотечний кредит та платити не за оренду, але вже за власне житло. При пошуку роботи вже діяли б інші правила. Місце, яке б я знайшла, уже б не пропонувалося насамперед чехам, тож його втрата мені б не загрожувала. Люди б не боялися надати мені роботу, як зараз.

Ви вважаєте, що такий проект корисний?

Звісно, тому що тут потрібно кваліфікованих людей. І з Чехії люди виїжджають працювати до країн ЄС, але чеським громадянам не потрібно виробляти стільки документів, дозволів, підтверджень усіляких... По суті, їм досить зібратися та й поїхати.

Як чехи до Вас ставляться?

Інколи я відчуваю дистанцію, але й серед них маю багато друзів.

Дякуємо за розмову.

ЛЕГАЛЬНА МІГРАЦІЯ
ВІДКРИТИЙ ШАНС

Міністерство праці та соціальних справ підрахувало, що у 2030 році в Чехії не вистачатиме біля 428 тисяч робочих рук. Тому країна вирішила вже зараз шукати кваліфікованих працівників за кордоном. Пілотний проект "Вибір кваліфікованих закордонних працівників" повинен посприяти іммігрції молодих та освічених людей, які б могли швидко та без проблем інтегруватися у тутешнє суспільство. Кваліфікований працівник з-за кордону може подати заяву про надання дозволу на постійне місце проживання вже через 2,5 роки проживання та роботи на території ЧР. Це удвічі менше, ніж необхідно за нормальних умов. Постійне місце проживання має разом із учасником проекту право отримати так само його найближча сім'я (чоловік чи дружина, діти). Учасники проекту мають тридцятиденний термін для пошуку нового робочого місця, якщо попереднє було втрачене не з власної вини. Учасник, таким чином, не втрачає права на перебування в Чехії. Іноземці можуть вільно й безкоштовно шукати нове робоче місце на Інтернет-сторінці **www.praceprocizince.cz**, на якій зазначено тих працедавців, які бажають або мають дозвіл на набір закордонних працівників. За наявності візи чи дозволу на перебування з метою працевлаштування заяву до проекту можна подати з Інтернет-сторінки **www.imigracecz.org**.

Ing. Alena Ivanova
alena.ivanova@seznam.cz
tel.728 938 109

- Бухгалтерський облік для фірм та фізичних осіб
- Податкові звіти річні
- Звіти ПДВ (місячні та квартальні)
- Захист інтересів фірм у органах управління
- Консультації з організації підприємницької діяльності

Шоу за московською режисурою

Текст: Віктор ЧИВОКУНЯ

Янукович відзначив 100 днів урядування: кучмізм донецького розливу

В Радянському Союзі любили урочисто й патетично відзначати якісь дати. І чим банальніша дата, тим пишніше було її святкування. "Дарма за що пити, аби нагода була", - казали тоді п'янички. Цієї звички все ще не позбулися й в Україні. Особливо ті, кому, очевидячки, за старими добрими радянськими часами так сумно: учасники "зборів антикризової коаліції та уряду України", приурочених 100 дням владарювання Януковича.

Донбас, кажуть, порожняк «не гоніт». Тому бучні засідайлівки в Українському домі назвали не святкуваннями, а «всього лише» розширеними зборами. Бо прем'єр відзначати свою стоденку не планував — роботи, мовляв, багато. Але тут про «сто днів» згадували так часто, що Наполеону й не снилося. Його сто днів у французькій історії — це тьху, плюнути й розтерти. А сто днів Януковича — це «найбільш видатна подія в історії України за останні роки». Так охарактеризувала "урочисту дату" лідер фракції Партії регіонів Раїса Богатирьова. Аудиторії на чолі з Прем'єром і Головою Верховної Ради Олександром Морозом сподобалося.

Уряд узагалі полюбляє урочистості. Так, якщо за «нашоукраїнського» міністра Кириленка День соціального працівника у Мінпраці проходив у напруженій роботі, то старий-новий керманич Михайло Папієв відзначив професійне свято з розмахом. 3 листопада в Національній опері найпомітніші «соціальні працівники» з прем'єром Януковичем тішили витончені вуха вишуканими пісенними композиціями російської "поп-зірки" Філіпа Кіркорова. Московський співак у Києві отримав 40 тисяч (чиїх?) доларів.

Винуваті попередники

Президент та практично всі "помаранчеві" міністри, котрі ще залишились в уряді, цей захід комуністів, соціалістів та донецьких олігархів проігнорували. Міністр внутрішніх справ Юрій Луценко вискочив через п'ять хвилин після початку засідання. Журналістам на ходу пояснив, що йому несподівано зателефонував Президент і терміново викликав до себе.

Все погане — це провина інших урядів, все гарне — досягнення Януковича. Подібно казав прем'єр Ющенко, звинувачуючи Пустовойтенка, Кінах — Ющенка, Янукович під час першого пришестя — того ж Кінаха, Тимошенко — Януковича, а Єхануров — Тимошенко. А що ж буде, якщо наступним прем'єром стане Ахметов?.. Янукович критикував два попередні уряди за любов до електорату: "Баланс між задекларованими соціальними обіцянками та реальними соцпрограмами було втрачено!" Мабуть, він забув, як сам перед виборами 2004 запровадив надбавку до пенсій, не підкріплену бюджетом на наступний рік. Щоб не зменшувати виплати старшому поколінню, уряд Тимошенко зробив ці добавки тілом пенсій.

Якщо ще з твердженням про межу банкрутства „Нафтогазу" та „Укрзалізниці" можна погодитися, то наступну репліку легко відбити. "Де поділися 25 мільярдів від приватизації „Криворіжсталі"?!", - заявив Янукович. Але так само складно знайти відповідь, куди поділася різниця між реальною ціною цього комбінату і грошима, сплаченими за „Криворіжсталь" холдингом Пінчука-Ахметова за часів його попереднього прем'єрства? І чинний глава уряду забув додати, що план приватизації його Кабміном повністю провалено.

Янукович – до 2011 року

Саме на цей термін орієнтована програма дій, яку зараз для нього пишуть. Його заява про стосунки з НАТО не внесла якоїсь додаткової конкретики. „Ми поглибили діалог з НАТО, не форсуючи питання про приєднання до нього. І наші партнери в НАТО підтримали такий виважений підхід", - запевнив Янукович, і знову пообіцяв дружити з НАТО „конкретними", але не названими справами.

Та насправді Янукович ставиться до "всіх тих західних" так, що синьо-жовтий (тло синє, зірочки — жовті) прапор ЄС, який традиційно майорить на Європейській площі, швидко зник. Організатори дійства нібито були дуже обурені й зажадали, аби прапор зняли — щоб не муляв учасникам зібрання очі. Може, заодно вже й площу варто було б перейменувати — в Коаліційну чи площу Януковича?.. Або Кремлівську, наприклад.

Янукович досі розраховує на приєднання нашоукраїнців до коаліції. Його соратниця Богатирьова роз'яснила, що Партія регіонів очікує на розвал блоку Ющенка і перехід їх не оптом, а вроздріб. "Тим, хто перешкоджає розширенню коаліції, я хотів би сказати словами відомого кіногероя: „Незалежно від того, є життя на Марсі, чи нема, Новий рік все одно наступить!", - упивався Янукович фразеологізмом одного у зюзю п'яного лектора. Він, як і Кучма, говорив про наступні "п'ять років стабільності, а потім ще багато років по п'ять", і заграв на диктатора: „Демократія потребує порядку, як в політиці, так і в економіці".

"Казли" повертаються

Коли він подякував за увагу, на сцену... вискочив літній чоловік, викрикуючи: „Віктор Федорович! Віктор Федорович!" На нього були націлені десятки телекамер, ішов прямий ефір на телебаченні — і прем'єр міг просто по-людськи зупинитися, взяти діда під руку, заспокоїти, поговорити десять секунд... Але Янукович навіть не озирнувся на престарілого порушника порядку, а, посміхаючись, сів на своє місце в залі. Згодом чоловіка охорона вивела з залу. У кулуарах дід пояснив, що хотів передати листа з викладенням своїх проблем. Він назвався Іваном Дворецьким, колишнім машиністом Дарницького депо. Його ще в часи Щербицького позбавили квартири і помістили до психлікарні. "40 років уже наді мною знущаються. Я звертався до Симоненка, але безрезультатно", - розповів він на межі істерики. А один приємно вдягнутий чоловік вказував журналістам, мовляв, щоб вони не брали коментар у діда. Дійство дуже нагадувало російське шоу "пєсня года". Невідомо, скільки грошей на це було потрачено, хто оплатив послуги московського сценариста Ревзіна, величезний поліекран з діагоналлю у тридцять метрів, спеціальне оздоблення сцени. Якщо гроші були державні, то чомусь не було чути про оголошення тендеру для закупівлі послуг. А якщо ж замість бюджету розплатилися Ахметов чи інший олігарх — то як Янукович віддячуватиме за цей „подарунок"? І як бути з його словами, що головне завдання уряду — це боротьба з корупцією?

І все таки я крутіший за Ющенка, он у мене який екран здоровенний! (фото УП)

У газеті "2000" Янукович, котрий живих інтерв'ю не дає уже багато років (він на правах реклами розсилає підготовлені піар-службою тексти), на питання про підготовку нового Майдану відповів небезпечно щиро: "Я нікому, навіть найсміливішим, не радив би гратися з цими справами (організацією вуличних протестів). Тому що відповідь може для них бути несподіваною. Адже ми вже не ті, що були в 2004 році... Усі, хто заважає якимсь чином роботі уряду, повинні розуміти: вони фактично заважають українському народові спокійно і стабільно жити. І заважають розвивати країну... І я не раджу нікому заважати нам. Розуміємо?.. Ми готові слухати критику і нормально до цього ставитися. Але заважати нам працювати — нікому не раджу". Очевидно, так гладко перефразували у лояльній газеті його знову повторене про "етіх казлов, каторие мєшают нам жіть харашо".

Комуніст Симоненко (1) і буржуй Ахметов (2): з Януковичем дружно вперед! (фото УП)

Донецькі вирішують усе...

Сто днів донецький уряд України бореться європейською інтеграцією, з президентом, з опозицією, з НАТО, із СОТ, з Універсалом національної єдності... За повне і безроздільне панування. За цих сто днів понад половина урядових рішень стосувалась суто кадрових питань. Хтось пішов сам. Непокірним місцеві новообрані ради на Сході оголосили недовіру відразу ж на перших сесійних засіданнях. На Заході і в Центрі змістити голів адміністрацій важче, і тоді у наступ пішла „важка артилерія". З жовтня було ухвалено Постанову Кабміну, якою Президентові пропонувалося переглянути перебування на посадах голів Полтавської, Тернопільської, Харківської, Херсонської та Чернігівської обласних адміністрацій. Виразних претензій до їхньої роботи у Кабміну не було. Недолік цих чиновників — що вони були призначені попереднім Кабміном. За підтакування комуністів їх просто звинуватили у "підвищенні житлових тарифів" і у "несвоєчасному постачанні тепла". Але ж відповідно до законодавства, голови обласних адміністрацій, призначувані президентом, практично позбавлені будь-яких легальних важелів впливу на тарифну політику та інші комунальні питання.

За ці сто днів антикризового уряду ціни на комунальні послуги скочили навіть у "його" регіонах. І не на 37% (відповідно до подорожчання газу), а у 2–3 рази (Дніпропетровськ, Луганськ, Сімферополь, Харків та ін.), а то й більше — як у Києві. Навіть у областях, які належать до симпатиків Партії регіонів, потрохи виступають проти комунальної політики нового уряду. Та Кабмін взагалі ні за що не відповідає. Ціни на газ, мовляв, встановлюють „два господарюючі суб'єкти" – „УкрГазЕнерго" і „Газпром". Антимонопольний комітет теж на ціни не впливає. Місцеве самоврядування теж ніби ні при чому. Бо алчевський міський голова (за сумісництвом — голова обласної Партії регіонів) у торішній аварії, яка залишила без тепла тисячі людей, — теж, виявляється, ні в чому не винен. ×

Лідер БЮТ Юлія Тимошенко заявила, що уряд Януковича "відновив всі тіньові схеми", нагадала, що коли її уряд був при владі, ціна на газ була 50 доларів, у той час як "уряд Януковича здав країну" і підняв ціну до 130 доларів. "Мій уряд підвищив рівень пенсій на 75 відсотків, а цьому нічого подібного не вдасться: спроби підвищити соціальні виплати "з'їсть" інфляція, - додала вона. - Якщо раніше за 10 років з бюджету крали 45 мільярдів гривень, зараз це будуть робити за 100 днів. З нинішніми темпами інфляція у 2007 році може сягнути 13 відсотків. Це було тільки в останній квартал 2004 року, коли інфляція тільки за квартал склала 7 відсотків... Стосовно відносин з Росією, то ціна на газ красномовніше за все каже... Влада в Росії не любить нікого, ніякі інші країни, крім себе особисто. Тому ніякої любові до уряду Януковича не демонструється".

Президент Віктор Ющенко невдоволений спробами уряду впливати на зовнішню політику, планом розподілу бюджетних коштів, мінімізацію соціальної сфери і взагалі тоном спілкування між урядом та президентом. Партія Народний союз „Наша Україна" взагалі закликала міністрів подати у відставку. Глава Української республіканської партії „Собор", народний депутат України Анатолій Матвієнко вважає, що 100 днів уряд працював на „трійку". Найбагатша людина України, член фракції Партії регіонів Ринат Ахметов позитивно оцінює роботу Кабінету міністрів Віктора Януковича і вважає, що він може попрацювати протягом п'яти років.

Віце-прем'єр України – проти української мови

Апеляційний суд Києва скасував постанову Кабміну про обов'язкове дублювання фільмів українською мовою у вітчизняному кінопрокаті. Однак віце-прем'єр Дмитро Табачник підтримує це рішення суду. "Демократія одна для всіх і вона базується винятково на безумовному виконанні і повазі до судових рішень", – заявив він. На його думку, сьогодні 100% дублювання фільмів економічно не вигідне: "Дублювання фільмів має бути виробничо і фінансово обгрунтованим. Якщо ми дублюємо іноземні фільми повністю, то ми на тих, хто організовує прокат, переносимо економічний тягар". Віце-прем'єр вважає, що такий підхід стане причиною того, що прокатники вилучать із прокату всі ті фільми, що є цікавими не тільки для широкої, але і для цільової аудиторії. "Наукові, проблемні, розшукові роботи філософського змісту, фільми, наприклад, Андрія Тарковського, Жана Люка Годара, Луїса Бонюеля, так звані, арт-хаузні, які мають 1-2 прокатні копії, ніхто дублювати не стане", - вважає він, оскільки "вартість дубляжу сьогодні складає від 25 до 35 тисяч доларів".

"Людина, для якої українська мова в кінопросторі – тягар, не має морального права бути гуманітарним віце-прем'єром, - вважає Остап Кривдик, редактор «Української правди». - Дублювання польською – тягар для польських кіновиробників? Дублювання французькою чи німецькою - тягар для французів і німців відповідно? Ринковий шовініст Табачник – антиукраїнський політик, і у будь-якій європейській країні його відставка була б неминучою".

Українська правда

Заокеанське «турне»

Троє дітей канадця чеського походження Еміла Дітріха, яких викрала їхня мати, 38-річна Романа Дітріхова, перебувають у Канаді під доглядом психолога та поліції. Мати не хотіла віддати дітей під опіку батька, як вирішив суд, тому вирішила переховуватися в Україні. Розлучившись із чоловіком, батьком одинадцятирічного Людвіка, дев'ятирічного Роберта та шестилітнього Адама, Дітріхова незаконно відвезла дітей з Канади у червні 2005 року. Жили в Плзні, та невдовзі їх виявив Інтерпол. Дітріхова намагалася переконати чеську поліцію та суди у тому, що її чоловік є педофілом. Однак суд їй не повірив, і наказав повернути дітей бабусі зі сторони батька. Наприкінці 2005 року Дітріхова таємно виїхала з дітьми в Україну, де жила у невеликому селі під Івано-Франківськом. Їх також знайшли, коли батько найняв приватних детективів. 1 вересня 2006 року в Україні почався новий судовий процес. На основі рішень канадського та чеського судів львівський суд наказав судовиконавцям відібрати Людвіка, Роберта й Адама, та передати їх до Канади. Дітріхова намагалася отримати в Україні політичний притулок, але 17 жовтня дітей було відібрано від матері, а 22 жовтня вони вже були за океаном.

Як свідчать працівники детективного агентства SCSA Security, діти протягом півтора року жили в соціальній ізоляції та страху. На їхній поведінці помітний вплив матері, яка має розумові відхилення. Дітріхова вважала, що її діти хворі, без поради з лікарем давала їм ліки, які б могли їм зашкодити. Канадська поліція розшукує її за викрадення дітей, а суд ніяких сексуальних збочень у батька не виявив. Навпаки, звинуватив матір навмисному наведенні їх проти батька. Їй заборонено контактувати з ними. Нині діти перебувають під охороною канадської поліції через погрози колишнього професійного вояка Яна Мороца, який допомагав Дітріховій переховуватися. Вояк з кримінальним минулим після відібрання дітей розіслав усім, хто яким-небудь чином долучився до виконання рішення суду, електронний лист з погрозами помсти.

ум

Дунайський пісок за 100 мільйонів

Вулиця містечка Вилкове поблизу гирла Дунаю

Через скандальний судноплавний канал «Дунай—Чорне море» за останні півроку не пройшов жоден корабель. "Куди поділися бюджетні гроші й хто за них відповідатиме?" – задаються питанням спостерігачі. Проти будівництва каналу через Дунайський заповідник протестувала Національна академія наук України, екологи, іноземні експерти, пояснювали та аргументували. Канал вирили, незважаючи на протести 90 міжнародних організацій. Його дуже хотіли бачити екс-міністр транспорту Георгій Кірпа і екс-Президент Леонід Кучма. Удвох вони два роки тому хід «Дунай—Чорне море» урочисто відкрили. На будівництво каналу витрачено майже 100 мільйонів державних гривень, Дунайському заповіднику завдано непоправних збитків, Україна різко погіршила свій міжнародний імідж. Однак нині канал не функціонує. Досі не заплачено грошей німецькій фірмі «Мебіус», яка вела днопоглиблювальні роботи у каналі. На Україну готується подати судовий позов, ЮНЕСКО хоче позбавити Дунайський заповідник свого сертифікату. На думку екологів, українські заповідники більше не отримуватимуть сертифікати ЮНЕСКО, фінансування екологічних програм міжнародними донорами суттєво скоротиться. Канал невдовзі замулився. «Дунай — найбрудніша річка Європи, вона несе величезну кількість мулу, — каже представник Української коаліції «За дику природу» Олег Листопад, — і цей мул, коли потрапляє в гирло і стикається з морем, починає осідати. У гирлі природні глибини — 1,5—2 метри. Цього недостатньо для проходження суден. Тому доводиться проводити днопоглиблювальні роботи». Просив не робити дурниць у Дунайському заповіднику і президент НАНУ Борис Патон — він так само колись протестував проти зведення ЧАЕС. Як і тоді, його не послухали...

Останнє судно пройшло каналом 17 березня цього року — із осадкою 2,5 метра. Раніше невеликі судна проходили раз—два на тиждень. Півроку каналом ніхто не користується.

ум

Європейські українці у Загребі

В Загребі відбулась нарада організацій-членів Європейського конгресу українців. Лідери громад у різних країнах Європи зібрались у хорватській столиці, щоб обговорити нагальні питання становища українських національних меншин. Учасників зібрання з Угорщини, Словаччини, Польщі, Греції, Чехії та інших країн Європи прийняли у Посольстві України у Республіці Хорватія, Парламенті та уряді країни. Українців особисто прийняв президент Стіпе Месич. В Хорватії меншини, у тому числі українська, мають своїх представників у парламенті, і таким чином вони впливають на владу. Українці обговорили питання визнання Голодомору 1933 року Геноцидом, однак у розмовах з представниками України наголошували, що насамперед у Києві повинні дійти згоди щодо цього питання. Також підіймалося питання становища сучасних українських мігрантів у країнах Європи. ЄКУ провів вибори членів ради організації, якою керує представник Угорщини Ярослава Хортяні. Союзом русинів й українців Хорватської Республіки делегатам було запропоновано багату культурну програму, відвідання Служби Божої українською мовою у церкві Святих Кирила і Мефодія.

пор

Відповідальність за заперечення Голодомору

Одна з норм законопроекту „Про голодомор", запропонованого для

розгляду Верховної Ради президентом, передбачає запровадження адміністративної відповідальності (тобто штрафу) за публічне заперечення факту Голодомору. Ця норма покликана запобігати „спекулюванню політичними аутсайдерами на трагічних сторінках української історії".

Покарання за заперечення факту геноциду не є зазіханням на свободу слова. Заперечення трагедії єврейського народу – Голокосту – заборонене законодавством понад 10 країн світу, у томі числі Франції, Швейцарії, Бельгії, Польщі. Йдеться як про адміністративну (штраф), так і про кримінальну (ув'язнення) відповідальність. Зокрема, в Австрії, Румунії, Чехії визначено лише кримінальне покарання (від 6 місяців до 10 років ув'язнення). У Німеччині та Ізраїлі покарання може сягати 5 років в'язниці. У Румунії особливе покарання – для держслужбовців – до 5 років ув'язнення.

Тим часом міністр закордонних справ Росії Сергій Лавров заявив, що питання визнання Голодомору – одне з найпроблемніших у відносинах з Україною, оскільки тоді голод був не лише на території України, а й інших республіках СРСР, зокрема, й російському Поволжі. «Це наша спільна біда», - каже Лавров. Він не сказав, утім, чому саме голод був у тих регіонах, які переважно не були населені росіянами і клали найбільший супротив радянській владі.

уп

Корупція поволі зменшується

Україна посідає 104 місце із 163 в індексі сприйняття корупції, йдеться у відповідному звіті міжнародної організації Transparency International. Україна цього року одержала 2,8 бали і опинилася в одному ряді з Грузією, Малі, Монголією, Мозамбіком та Домініканською Республікою. Київ поліпшив свої позиції порівняно з минулим роком, коли він посів 113 місце з 2,6 балами. На першому місці з найнижчим рівнем корупції в рейтингу стоять Фінляндія, Ісландія та Нова Зеландія. Погіршилося положення порівняно з минулим роком у Бразилії, Кубі, Ізраїлю та США. Тим часом, Чехія, Індія, Японія, Латвія, Туреччина і Туркменістан поліпшили свої показники. Росія одержала цього року 2,5 бали і опинилася в одному ряді з Гондурасом, Непалом і Філіппінами. Країни колишнього СРСР розташувалися в рейтингу в такому порядку: 81 місце - Молдова (3,2 бали), 94 - Вірменія (2,9), 100 - Грузія (2,8), 113 - Казахстан (2,6), 130 - Азербайджан (2,4), 145 - Киргизія (2,2), 149 - Таджикистан (2,2), 150 - Туркменістан (2,2), 151 - Білорусія (2,1), 155 - Узбекистан (2,1). Індекс сприйняття корупції відображає оцінку рівня корупції підприємцями й аналітиками за шкалою 10 балів. Чим нижчий бал, тим вище відчуття корумпованості в країні. Щорічний рейтинг оцінює ступінь поширеності корупції серед державних службовців і політиків і включає результати досліджень у 163 країнах. Індекс сприйняття корупції за дослідженнями Transparency International в Україні складав у 2004 році - 2,2 бали, у 2003 році - 2,3, а в 2002 році - 2,4. До країн із небезпечним рівнем поширення корупції належать ті, у яких цей показник є нижчим за 3,0.

пор

Курс валют

української гривні до чеської крони, словацької крони, польського злотого, угорського форинту, долара США, євро і цих валют до української гривні. Джерело: www.xe.com, світовий універсальний конвертор валют, середина листопада 2006.

1 грн = 4,3482 CZK;
1 CZK = 0,2299 UAH

1 грн = 5,5875 SKK;
1 SKK = 0,1789 UAH

1 грн = 0,5938 PLN;
1 PLN = 1,6839 UAH

1 грн = 40,3646 HUF;
1 HUF = 0,02477 UAH

1 грн = 0,1989 USD;
1 USD = 5,0277 UAH

1 грн = 0,1550 EUR;
1 EUR = 6,45108 UAH

коротко·коротко·коротко·коротко·коротко

Розмовляв: Дмитро Канівський

Українська мова в Ізраїлі приречена?

Розмова з Ларисою Фіалковою, збирачем фольклору, літературознавцем

Лариса Фіалкова народилась у столиці України в родині корінних киян. Закінчила Київський педагогічний університет. Кандидат філологічних наук, літературознавець і фольклорист. З 1991 року мешкає в Ізраїлі. Викладає російську літературу та слов'янський фольклор у Хайфському університеті, досліджує український фольклор і соціально-мовні аспекти життя емігрантів із колишнього СРСР в Ізраїлі.

З авторкою численних наукових статей і співавтором двотомної книги з проблем еміграції журналіст "Львівської Газети" розмовляв про те, як складається доля української мови у близькосхідній державі, де чималу частку становлять вихідці власне з українських теренів.

– Як ви оцінюєте стан функціонування української мови в Ізраїлі?

– Як незадовільний. Я проводила дослідження стану використання української та білоруської мов в Ізраїлі та дійшла невтішних висновків. Причому стан білоруської є ще гіршим. Що ж до української, то люди, які виїхали з України, елементарно не хочуть нею послуговуватися в Ізраїлі. Аргументи дуже типові: "Українська є зайвою та надто локальною". Навіть дітям емігранти здебільшого намагаються прищепити знання російської. В нашій із Марією Єленевською книзі "Російська вулиця в єврейській країні" наведено цікавий приклад: 66-річний учений сказав, що вирішив виїхати з України після того, як на початку 1990-х, ідучи площею Жовтневої революції (майдан Незалежності), почув розмову людей про те, що невдовзі Україна заговорить українською. Він визначив для себе, що в такій державі буде зайвим, і вирішив виїхати. Цей випадок є показовим. Українська мова перетворилася на екзотику. На концерті "Українців Ізраїлю" зал підспівував українські пісні, діти танцювали гопак, але в антракті всі спілкувалися між собою російською. Схожа ситуація – і на всіх інших культурних заходах, анонсованих "українськими". Крім цього, даються взнаки ще насаджені радянщиною міфи про те, що "українська є мовою націоналістів".

– Навіщо ж було переносити застарілі міфи до нової країни?

– Ми всі залишаємося радянськими людьми! Остаточно я усвідомила це, порівнюючи наші результати, отримані на ізраїльському матеріалі, з матеріалами колег, які досліджують греків – вихідців з України у Греції, радянських німців у Німеччині тощо. Світогляд, менталітет, фобії – нікуди цього не подіти. Це живе в людях.

– Гаразд, а як бути з молоддю, з підлітками, які вже не можуть знати та докладно пам'ятати радянські міфи?

– Міфи насаджують батьки, як і відчуття рідної мови. Моїй доньці зараз 16 років. Вона вільно розмовляє російською, але української не знає. Я не змогла прищепити їй знання української. Одна з моїх студенток розповіла, що хотіла б навчити свою дитину, крім інших мов, ще й української та російської. Я запитала, а як технічно вона зможе це зробити? Як навчити дитину, яка живе в іншомовному середовищі, відрізняти одну слов'янську мову від іншої? Тоді вона сказала, що одного дня розмовлятиме з дитиною українською, а наступного – російською. Це дуже наївний підхід.

– Чим можна пояснити низький відсоток вживання, а деколи і знання української мови серед декількох національних меншин в Україні, зокрема і єврейської? Чи не в цьому коріння проблеми зі станом української в Ізраїлі?

– Так, безумовно. Єврейське населення, як і інші меншини, намагалося бути з більшістю. За СРСР російська була мовою більшості, мовою влади. Тому, якщо бажаєш чогось досягти, розмовляй російською. Вона ніколи не була переслідуваною мовою та завжди мала більше можливостей для розвитку. Натомість українську всіляко цькували. Це до війни галицькі євреї вільно розмовляли польською та українською, знали ідиш і німецьку. Цих людей не стало, а нові переселенці не бачили потреби у знанні української, адже російська давала їм відчуття т. зв. "вертикальної мобільності". З тих самих міркувань емігранти вчать в Ізраїлі іврит, який, як і українська, теж є локальною мовою, але вчать його часто з прагматичних міркувань. Це вигідно.

– Як ви пояснюєте таку цікаву тенденцію, коли україномовні після переїзду русифікуються і навіть у побуті вперше в житті переходять на російську?

– Людина, яка потрапляє до незнайомої та чужої країни, природно, шукає для себе рідне оточення, і найбільш близьким для неї стає саме уніфіковане російськомовне оточення. До того ж, у самому Ізраїлі не роблять жодної різниці між українцями та росіянами. Я пригадую, як, заповнюючи анкету, вказала знання української. Наді мною просто сміялися. Тепер уже не сміються, бо певна зміна свідомості все ж відбулася, але цього недостатньо, оскільки про Україну й досі знають мало. Коли попросила своїх студентів назвати мені слов'янські народи, то туди разом з українцями, росіянами та поляками потрапили угорці й навіть китайці.

– Загалом ви малюєте доволі сумні перспективи щодо майбутнього української мови тут, на еміграції...

– На жаль, це так. На мій погляд, українська мова приречена в Ізраїлі! Хто нині викладає єдиний курс з української цивілізації? Професор Вольф Москович. Але ж він невдовзі вийде на пенсію... Хто його заступить? З його відходом українське викладання в Ізраїлі просто припинить своє існування. Перекладачеві художньої літератури з івриту українською Вікторові Радуцькому теж за шістдесят. А де наступники? Мій учитель професор Дмитро Наливайко колись сказав, що для того, аби вбити мову, достатньо зробити її некорисною. Я згідна з цим твердженням. Наразі українська є некорисною. Її невигідно вивчати...

– Що може змінити ситуацію?

– Чітка позиція України та дуже багато грошей. Дуже багато. Україна мусить визначитися з тим, чи буде українська рівноправною світовою мовою, чи ж маргінальним предметом самовтішання для посадовців і богеми. Звичайно, допомога може надійти з діаспори, зокрема з Канади. Там розуміння важливості підтримки української мови та культури є значно вищим, аніж у самій Україні, але поштовх має бути саме з Києва.

×

Довідка: У 1999 році в Хайфі було засновано товариство "Українці Ізраїлю". З однойменною назвою також виступає ансамбль пісні і танцю. За словами колишнього голови об'єднання Богдана Безручка, його метою є популяризація української культури – літератури, народного мистецтва, традицій, пісень, танців, особливостей побутового життя, а також поваги до законів і звичаїв країни. "І не лише до єврейських традицій, до Ізраїлю, а й до самих себе. Ми і намагаємося зруйнувати межі, які ще є між нами, - каже він. - У Львові, звідки я приїхав, багато років віддав театру імені Марії Заньковецької. Однодумці знайшлися і тут. В Ізраїлі проживають тисячі етнічних українців, а також євреї – вихідці з України". В майбутньому товариство ставить за мету створити український культурний центр. Нині товариство українців в Ізраїлі очолює журналістка Світлана Глаз.

Підтримка інтеграційного проекту українців на ринок праці. УІЧР реалізує від 1.9.2006 до 31.8.2007.

esf

NROS

www.nros.cz

www.esfcr.cz

Працювати за кордоном і не боятися

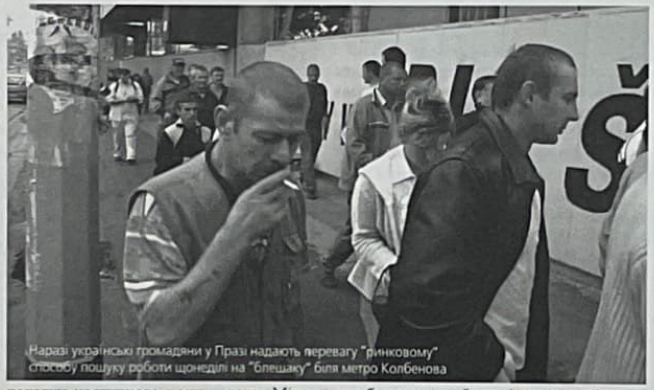
Текст: Олекса ЛІВІНСЬКИЙ

Чехія відкрила для українців інформацію про вільні робочі місця й обіцяє карати новітніх работоргівців

Про трудову експлуатацію дешевої сили з України в Чехії наговорено вже стільки, що владні структури поволі реагують на критику. Урядовці думають: як вибити ґрунт з-під ніг аферистів? Як простому заробітчанинові безпосередньо контактувати працедавця? Або якщо вже без посередника не обійтися, то як його змусити надати працьовитому українцю безпеку, зарплату, належні побутові, соціальні, медичні умови і, врешті-решт, легальне перебування та працевлаштування?

Ще 6-7 років тому українських заробітчан у Чехії сприймали випятково негативно. Після несподіваного запровадження нового закону про перебування іноземців та візового режиму у 2000 році багато українців враз стало нелегалами, а чеське МВС смакувало погрозами масовими депортаціями та іншими каральними акціями.

Європейські директиви змусили урядовців зрозуміти хибність такої політики. Та й самі чехи знають, що таке бути іноземним трудівником у західних країнах. "Ми повинні розуміти проблеми трудових мігрантів", - закликають представники чеських громадських організацій. Головну проблему вбачають у посередниках, так званих "клієнтах". Вони, мовляв, допомагаючи заробітчанам виїхати з України до Чехії, часто потім змушують їх важко на них працювати, відводити до 50 відсотків зарплати, сплачувати десятки тисяч крон за оформлення документів та інші "послуги". Тому заробітчани нерідко залишаються за кордоном напризволяще, без роботи, грошей та документів чи у сексуальному рабстві.

Наразі українські громадяни у Празі надають перевагу "ринковому" способу пошуку роботи щонеділі на "блешаку" біля метро Колбенова

Проект державної трудової агентури

Звісно, біля 100 тисяч українських працівників не перестали бути більмом на оці у чеських чиновників. Вони завжди нагадують, що у країні біля 450 тисяч людей без роботи. Але й визнають, що не завжди безробітні готові виконувати ту саму роботу, що й іноземці зі Сходу, за ті самі гроші або ж виїхати за межі свого населеного пункту. Тому пропонують заснувати в Україні чеське агентство з працевлаштування. "Ми б хотіли, щоб цей пілотний проект запрацював вже на початку наступного року, - каже Міхал Мазел з відділення політики безпеки МВС ЧР. — Агентура під державним захистом має витиснути злочинців з ринку праці, вона б пропонувала вільні робочі місця, опосередковувала б працю, допомагала оформляти необхідні дозволи та інші документи". Чехи наразі гадають, у якому правому полі та за які кошти діяло б таке агентство.

Як, будучи в Україні, знайти роботодавця в Чехії?

Перші кроки урядовці вже зробили: кожен українець від липня цього року може знайти собі роботу в Чехії за допомогою офіційної бази даних про вакансії. Вона розташована в Інтернеті за адресою **www.praceprocizince.cz**. Від іншої маси подібних сторінок тут, окрім пошуку відповідно до професії, району, освіти, величини пропонованої зарплати тощо, можна фільтрувати тільки ті вільні місця, на які чеський працедавець має бажання прийняти іноземця, або ж — що ще краще — вже отримав спеціальний дозвіл на працевлаштування працівників з-за кордону. Цю пошукову базу даних створило чеське Мінпраці, а доповнюють інформацією Центри Зайнятості (уряди праці). База даних працює лише у трьох мовних версіях — чеській, англійській та українській. Вакансії, зазначені тут, є офіційними та безкоштовними, а не формальними чи вигаданими. А це вже не шмат паперу, наклеєного на стовп із нарізаними мобільними телефонами, і не багатообіцяючий дядько з-під стін консульства, мета якого — обібрати нещасного заробітчанина до нитки.

База даних www.praceprocizince.cz виникла у рамках проекту "Вибір кваліфікованих іноземних працівників". "Якщо український громадянин бажає у нас спокійно працювати і жити тривалий час, почати може саме з виходу на цю сторінку, - каже менеджер проекту Здена Цайсова з Мінпраці Чехії. — Наприклад, він залишає у нашій базі своє резюме чи знаходить тут роботодавця, домовляється з ним, оформляє трудову угоду, дозвіл на працевлаштування і робочу візу, приїжджає до Чехії, вступає до проекту, а через 2,5 роки може звернутися по дозвіл на постійне місце проживання". Однак ніякими благами чеські чиновники українців не забезпечують, не залагоджують формальності, тобто надіються на здібних усі бар'єри подолати самостійно. А як усе самостійно залагодити, детально описано на цих же ж сторінках, і також українською мовою.

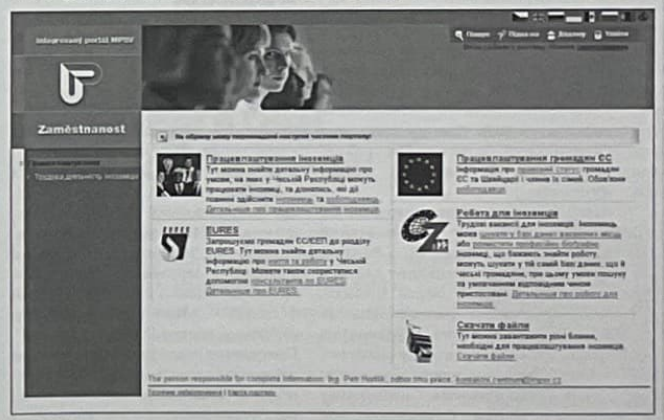
Посередникам заборонено здирати гроші з працівників

Якщо посередницьку, чи то пак "клієнтську" систему не можна подолати, то її треба легалізувати. Віднедавна у Мінпраці Чехії почали реєструвати приватні посередницькі агентства з влаштування іноземців. Відповідну ліцензію отримали біля 240 чеських фірм, їхній актуалізований список з контактами також можна знайти на цій же сторінці. "Зацікавлений громадянин України може вільно зв'язатися з яким-небудь ліцензованим агентством, і там мали б йому порадити, що діяти", - каже Цайсова, і нагадує, що від іноземного претендента на роботу агентство, за законом, не має права вимагати оплати за посередницькі послуги. Також воно не сміє вимагати жодних відрахувань від його майбутньої зарплати чи інших винагород за виконану роботу. Утім, агентство також може тимчасово запозичувати своїх працівників. Іноземець, скажімо, підписує з ним трудову угоду, а воно відсилає його у відрядження користувачеві — іншій фізичній або юридичній особі, з якою має угоду. Зарплатню іноземцеві виплачує формальний працедавець — агентство з працевлаштування.

Саме такий вид працевлаштування стає в Чехії дедалі більш популярним. Великі наднаціональні корпорації — мережі гіпермаркетів, будівельні компанії, машинобудівні складальні цехи тощо, щоб не набирати велику кількість працівників, домовляються на підрядних умовах з меншими фірмами-агентствами, які їм "запозичають" працівників, і не лише іноземців.

Поліція переслідуватиме работоргівців

Поліція раніше не зважала на свідчення жертв трудової експлуатації. Всі проблеми між іноземцями вирішувала видворенням, під яке, як правило, потрапляли самі жертви. Але у квітні цього року було створено відділення, у якому працюватиме біля двадцяти криміналістів з розкриття випадків примусової роботи та трудової експлуатації. За словами керівника цього відділення Яна Мікеша, покарання за торгівлю людьми з іншою метою, ніж проституція, запроваджено у чеському Кримінальному Кодексі два роки тому. "Консультації ми ведемо з Голландією, Італією та Україною, - каже він, - деякі випадки вже розслідуємо, підозрюваним "світить" до 15 років ув'язнення. Проблема передусім стосується громадян України, Молдови та Росії, а також Монголії й В'єтнаму". Поліція навіть оголосила набір у свої лави представників національних меншин. З наступного року серед чеських поліцейських можуть бути не лише українці чи в'єтнамці, а й роми. "Головна умова — мати чеське громадянство", - зауважує речник МВС Радка Коваржова.

Погрози заробітчанам

Але жертви трудової експлуатації бояться свідчити: бояться за своїх близьких у рідних країнах. Адже заробітчани від самого початку надають сумнівним посередникам не лише свої паспорти, а й дані про місце проживання, особисті дані батьків та дітей — "бо це необхідно для оформлення візи". Їх постійно зомбують, щоб вони лише слухняно працювали, нікому не вірили, нічого не читали і ні з ким не розмовляли, ні з представниками недержавних організацій, ні з журналістами, а з поліцією — тим більше. Автомеханік та токар Олег Пономаренко, який від 1999 року працює у містечку Кладно під Прагою, розповів: "Знайомий хотів піти від "клієнта", оформив підприємницьку ліцензію. То його немилосердно побили у роздягальні заводу. А коли ми з друзями повідомили посередникові, що хочемо від нього у мирі піти, той з піною на вустах кричав на нас: "Я вас сюди привіз, то я тут і вирішую, що ви маєте робити. Діждетесь у мене, що пацани вас запхають у машину і ніхто вас більше не побачить". Невдовзі друга та його дружину і справді в парку побили так, що кілька тижнів пробули у лікарні. Олег мусів переховуватися, поліція втрутилась у справу аж після того, як друзі звернулися зі скаргою на посередницьку фірму у Центр Зайнятості. Доніпі, каже пан Олег, посередник йому передає, що ще йому то згадає.

Юрій Липчак із Закарпаття, який сім років пропрацював у Чехії, додає: "Саме тому посередники не зацікавлені, щоб українські працівники знали свої про законні права, обов'язки та можливості за кордоном, щоб шукали надійніші шляхи працевлаштування, ніж через "помічника". Так ними легше маніпулювати". Тому одразу знайти прямого працедавця серед українських заробітчан у Чехії вважається дуже великим щастям.

Здена Цайсова, менеджер проекту Мінпраці

×

Іноземцям в Чехії хворіти дорожче

Іноземним пацієнтам чеських лікарень доводиться платити за послуги набагато більше, ніж чехам, повідомила газета "Лідове новіни". Одна жінка з Африки заплатила у факультетській лікарні Градец Кралове 25.000 крон за обстеження коліна магнетичним резонансом. Чех, у якого немає страховки, за те ж обстеження заплатив би в цій лікарні лише чверть цієї суми. Газета вирішила довідатися, яким способом чеські лікарні обчислюють вартість своїх послуг для чехів й іноземців. Вона звернулася з цим запитанням до восьми чеських лікарень. Від двох празьких факультетських лікарень вона не дочекалася відповіді навіть протягом трьох днів. З відповідей інших чеських лікарень випливає, що існує різниця не тільки між цінами для чехів і для іноземців, але й у цінах між самими лікарнями, що вимагають за однакові послуги різні суми.

Найбільша різниця між цінами на обстеження для чехів і для іноземців виявилася у факультетській лікарні саме у Градці Краловому, а ось у Пржібрамі ціни однакові для всіх. Дані ЛН засвідчили, що й у празькому Мотолі іноземці платять більше. За словами заступника директора градецької лікарні Зденка Тушла, мова не йде про дискримінацію, ця різниця випливає з внутрішніх розпоряджень, що діють у даній лікарні.

Подібний поділ пацієнтів на члени і нечлени ЄС діє й у факультетській лікарні в Острові. Тут пацієнти з "третіх" країн платять приблизно у три рази більше, ніж чехи чи іноземці з країн-членів ЄС. У празькій Томаєровій лікарні й громадяни країн ЄС заплатять приблизно у два рази більше, ніж чехи. "Це внутрішнє розпорядження десь із середини 90-х років", - сказала прес-секретар цієї лікарні Яна Коцова, і зауважила, що вищі ціни, можливо, пов'язані з витратами за перекладача.

За словами Зоряна Йойка, члена президії Чеської лікарської палати, для іноземця вищою ціна може бути лише у випадку, якщо лікарні доведеться розробити медичну документацію іноземною мовою. Якщо це не витрати на переклад, то ціна повинна бути та ж, що й для чеських громадян.

Прес-секретар міністерства закордонних справ Томаш Цікрт повідомив, що цією справою вже займається директор відділу лікарень, засновником яких є міністерство охорони здоров'я. За словами Цикрта, у лікарнях має діяти єдиний прейскурант для всіх пацієнтів.

пор

Словаччина скасувала транзитні візи

Українці можуть спокійно їхати до Чехії через Вишнє Немецке-Ужгород

Словаччина нарешті наважилась вільно пропускати через свою територію громадян України, які постійно або тимчасово проживають у Чехії. З 13 жовтня цього року Словаччина запровадила безвізовий режим для транзиту або в'їзду на територію республіки для громадян третіх країн (візових іноземців), що прямують до або з однієї з країн Європейського економічного простору (ЄЕП). Про це повідомив Генеральний консул Словацької республіки в Ужгороді Антон Лукачовіч.

Відповідну постанову ухвалив 15 березня 2006 року Європейський парламент та Рада ЄС. Вона є обов'язковою до виконання для всіх країн-членів ЄЕП, окрім Ірландії, Великобританії та Північної Ірландії. За словами Антона Лукачовіча, громадяни, котрі транзитом прямують через Словаччину, мають пред'явити: дозвіл на проживання, багаторазову візу до країни Євросоюзу або короткострокову візу з необмеженою кількістю в'їздів. У деяких випадках, переважно від туристів, може вимагатися декларація коштів, які були б достатніми для проживання і транзиту з розрахунку 130 доларів США на день. Власники дозволу на проживання в країнах Європейського простору можуть перебувати на території Словацької республіки не більше 90 днів протягом шести місяців.

Ціумовинепоширюютьсянагромадян, які отримали короткострокову візу до країн ЄС на один в'їзд. Утім, як нам повідомили в одній з транспортних фірм, які займаються регулярними перевезеннями між Чехією та Україною, словацькі прикордонні поліцейські пропускають усіх, у тому числі й короткострокових туристів.

пор

Утікачів поменшало

За останні 16 років у Чехії звернулося по політичний притулок (екзиль) 83700 іноземців, а отримало його лише 3 тисячі — біля 3 відсотків. За даними міністерства внутрішніх справ, протягом останніх двох років кількість бажаючих отримати притулок зменшується, деякі табори для утримання шукачів притулку закриваються. Цього року звернулося по притулок біля 2,5 тисяч осіб. У 2005 році по екзиль у Чехії звернулося 987 громадян України, у 2004 — 1600. Утім, за останні 10 років лише 38 українців отримало позитивну відповідь.

чсу

Обирати могли й іноземці

Вперше в історії Чехії у виборах, які відбулися на місцевому рівні в Чехії, взялиучастьіноземці.ГромадяниПольщі, Німеччини та інших європейських країн, які постійно проживають у ЧР, отримали доступ до виборчих урн. Однак громадяни Україні, В'єтнаму чи Росії, які тут проживають 10 і більше років, сплачують у Чехії податки, такого права не отримали. "В Європі участь іноземців у виборах — звичайна практика, - каже Луція Доружкова із товариства "Людина в скруті". - Таке право отримали, наприклад, азіати у Словенії та Ірландії". Противники участі іноземців у виборах побоюються того, у деяких місцевостях могли б виникнути "іноземні міські ради", представники яких не поважали б "інтереси місцевих".

Для участі іноземців у виборах Чехія повинна підписати відповідні міжнародні угоди. Такі укладені лише із сусідніми з Чехією європейськими країнами. Європейці у Чехії можуть і кандидувати у виборах. До списків їх можуть включити щонайменше за 2 дні до початку голосування — за особистою заявою. Право обирати в Чехії отримало 43 тисячі громадян ЄС, взяло участь кілька тисяч.

пор

Перші успішні учасники пілотного проекту

Владімір Ілієв

Перші 30 учасників пілотного проекту "Вибір кваліфікованих іноземних працівників", а також найближчі члени їхніх родин за скорочений термін — 2,5 роки, одержали дозвіл на постійне місце проживання в Чеській Республіці. Йдеться про громадян Болгарії, Хорватії і Казахстану, які мали право вступити до проекту у першій його фазі. Серед них — інженер-механік, програміст, кадровик, медична сестра, викладач ВУЗу, працівник торгівлі, оперний співак. На даний час у проекті перебуває майже 500 осіб, які матимуть право разом з членами своєї родини звернутися по "тривали побит" у ЧР за скорочений термін. У проекті майже сотня українських громадян, однак його організатори очікують від українців більшої активності.

Одного з успішних учасників, болгарина Владіміра Ілієва, міністерство представило працівникам мас-медіа на прес-конференції. Інженер Ілієв багато їздив по Європі, планував залишитися у Німеччині, але зрештою, зупинився в Празі. Завдяки проекту змогли отримати ПМП і його дружина та син, який нині відвідує болгарську школу. Він з дружиною досить швидко вивчили чеську мову. Другий син уже народився у Празі. "Гроші не є усе, - цитує болгарина ЧТК. — Мені за ментальністю ближча Чехія, ніж Німеччина".

пор

Поліція переселяється

Празька поліція у справах іноземців закінчує свою діяльність на Ольшанській вулиці. У зв'язку з великою кількістю громадян інших країн, зареєстрованих у чеській столиці, еміграційна служба була змушена відшуковувати краще і просторіше приміщення, де б могли оформляти усілякі дозволи іноземці з так званих "третіх" країн. До послуг сотні тисяч іноземців буде приміщення колишньої "Делвіти" на вулиці Конєвова в Празі 3. "Тут обслуговуватимуться як громадяни країн ЄС, так і країн-нечленів. Поряд буде й архів", - повідомила керівник відділення Радка Тойберова.

Кінець чергам на Ольшанці?

На нове приміщення, де працюватиме біля 140 поліцейських, було витрачено біля 15 мільйонів крон. Тут будуть просторіші зали для очікування, нотаріальні та перекладацькі служби, фотоательє, копіювальний центр. Неподалік також розташований міський центр зайнятості, де іноземці оформляють дозволи на працевлаштування. Інформацію можна отримати за телефонами 974841356, 974841357.

пор

Смак рідної домівки...

Найкращі в світі українські цукерки

вже можна придбати на першому поверсі супермаркету ТЕСКО – товари для подарунків (Народні Тржіда, Прага), в кіосках на станціях метро Кобиліси, Мустек, Намнєсті Републіки, Опатов, біля станцій Дейвіцка, Надражі Голешовіце. У кондитерській Подєбрадска 122, метро Глоубєтін

Людмила Антонова
ludmila.praha@volny.cz
www.bonbony.wz.cz
+ 420 776 293 339

ROSHEN
Солодкий знак якості

Брати Гадюкіни

Вродило!

Аудіоверсія концерту гурту, який відбувся на початку року. Біля 12 тисяч фанатів тішилося відродженій легенді українського панку. Такі пісні важко забути, навіть якщо ти вперше фанатично підспівував ще у 1989-му. "Було не любити" та "Арівідерчі, Рома", "Карпати програли футбол" та "Ой, лихо" (пісня про бойові запаси Миколи). Потім – "Звьоздочка моя", "Мостиська", "Шейк", гостросоціальні "Наркомани" та "Міська". А ще поміж тим менш популярна "Ми ходили-дили-дили". Другий диск розпочинає всенародна улюбленця "Роксоляна" та "Файне місто Тернопіль", "Сорок пачок "Верховини", "Америка", "Дупа джалізовая", "Лібідо", "Дівчина з Коломиї" та "Жовті стрічки" – пісні, котрі мають менш обмежене, зате обізнаніше в музиці коло шанувальників. А на завершення – істинно народні "117 стаття" та "Всьо чотко". Продовження таки буде. До кінця літа з'явиться ще одна версія репрезентованого альбому – в DVD-форматі, подарунковій обгортці й обмеженим накладом 1000 примірників.

Перкалаба

Qzzaargh vs. Перкалаба

Шанувальники "вічно святкового" івано-франківського гурту "Перкалаба" з радістю уздріли новий кавер авторів таких божевільних суперхітів, як "Купатись голяка", "Любові поклик Ау-Уа", "Бугай", "Льоточик", "Свято грибів і форелів", "Теща", не кажучи вже про згадану майже називну композицію "Горри", зустрілася з неабиякими студійно-електронними амбіціями Кузі з "Гадів". Можна зазначити, як немов стає поважнішим саунд нестримної "Перкалаби", змінюються акценти й навіть цілі змісти, відкривається прихована філософія. Що дали такі експерименти самому їхньому авторові, себто "Кузі" – визначити наразі складніше. Та, мабуть, усе ж невипадково в нещодавніх концертах "відроджені" "Гадюкіни" та "Перкалаба" виступали разом.

Воплі Відоплясова

Були Деньки

У листопаді Воплі Відоплясова, в рамках відзначення свого двадцятиріччя, випустили платівку "Були деньки" Пісенник просякнутий ностальгійним настроєм за тою добою, коли був чистий рок і не було жодного "не фармата". До платівки увійшли пісні, здебільшого складені кілька, а то й з десять літ тому. Зрідка вони могли пролунати на живих виступах ВВ, але ще ніде до цього не видавалися. Окремі співанки взагалі не гралися гуртом від першої половини 90-х. Усі ці пісні вичікували свого часу аж дотепер, бо до цього не існувало просто технічної можливості усе задумане відобразити у записі. На відміну від останньої платівки "Файно", яку Олег Скрипка окреслює як неорокову, в майбутньому доробку ВВ наче знову повернуться до свого класичного звучання, що грунтується на поєднанні гард-року з українським фолком. "Якщо раніше кожен наш запис був скоріше суцільною боротьбою за звук, – зізнається Олег Скрипка, – то зараз ми працювали із задоволенням і насолодою, творчо. Раніше ми як не намагалися, але тодішні технології не дозволяли нам записати якісно основу нашої музики – барабан і бас. Виходило так, що ВВ випередили свій час років на двадцять. Зараз ми це закарбували так, як належить". На офіційному сайті гурту vopli.com.ua можна ознайомитись із піснями нового альбому у форматі mp3.

Український формат

Софія Андрухович

Жінки їхніх чоловіків

Назву цієї збірки переважно плутають, довго обираючи між правильною і "Чоловіками їхніх жінок", так ніби це не все одно чи ніби суть у назві. У цьому випадку маємо справу з назвою доволі вдалою і самою по собі, і стосовно книги, що вийшла в серії, яку редагував Тарас Прохасько. Третя книга молодої авторки родом з Івано-Франківська, теперішньої киянки – це збірка оповідань, не схожих і значно зріліших від двох попередніх прозових книг авторки "Літо Мілени" та "Старі люди". "Дві речі, що гарантують насолоду пізнання, – несподіваність і впізнаваність – ось найкоротше означення третьої прозової книжки Софії (Софійки) Андрухович. Галерея жінок їхніх чоловіків викликає спокусу хоча б ненадовго побути чоловіком її жінок. Розуміючи, що здебільшого таке не вдається. Оповідання, зібрані під цією плутаною назвою в серії із назвою не менш складною "Агресивна бібліофілія", є дуже різними стилістично, і часом ці стилістичні прийоми стають справжніми знахідками.

Микола Литвин, Кім Науменко

Львів. Між Гітлером і Сталіном

Львовознавчі студії стосуються одного з найсуперечливіших моментів української історії XX ст. Точку зору львівських істориків можна назвати патріотично-об'єктивною. "Провід ОУН, який на чолі зі С.Бандерою з кінця 1939 року перебував у Кракові, намагався використати радянсько-німецьку війну для відновлення незалежності України. Напередодні війни керівництво ОУН утворило збройні формування та похідні групи загальною кількістю близько 5000 осіб. Просуваючись із німецькими фронтовими частинами, вдосвіта 30 червня 1941 року батальйон "Нахтігаль" Р. Шухевича та похідна група під командуванням М. Лемика вступили до Львова. Впродовж дня українці взяли місто під контроль: в ратуші, над якою тріпотів синьо-жовтий прапор, господарював обраний посадником міста Ю. Полянський, І. Равлик утворив українську міліцію (200 осіб), Я. Старух з радіостанції розпочав передачі. Національні Збори обрали тимчасовий уряд – українське Державне правління на чолі з Я. Стецьком. У навколишніх містах і селах творилися органи місцевого самоврядування, місцеві газети.

Фронтові частини німецької 17-ї армії прихильно поставилися до заходів українців, та на початку липня до Львова прибули органи окупаційної влади. В Берлін полетіли схвильовані телеграми. "Всі вважають, – доповідалося в одній із них, – що нарешті створена незалежна Українська держава". 5 липня Гітлер зібрав спеціальну нараду. Незважаючи на перестороги Розенберга і Канариса, фюрер наказав шефу СС Гіммлеру "привести в порядок цю банду".

За матеріалами "Львівської газети"

Назар Гончар

Променевість

Назар Гончар – це театр комічної музи, абсурду, театр, що прагне бути смішним та епатувати. У складі групи українських письменників Гончар їздив до Польщі. Серед групи він дуже вирізнявся - помаранчевим жилетом для дорожніх робіт, потім ядуче-зеленою м'якою іграшкою, одягав ще й прозору купальну шапочку для душу, що видали в готелі. Одного разу до групи підійшов водій автобуса, який возив українців містами Польщі. Водій народився "ще у Львові" й відтоді, мабуть, там не був. Вбраний у напрасовану білу сорочку, штани на кант і краватку, він привітався, і з трепетом у голосі запитав, чи є серед них хто зі Львова. І тут із готелю виходить Гончар, при повному параді, навіть у свіжій шапочці. "Боже, – сказав водій і злякано перехрестився. – Що вони зробили з цим Львовом!" Чимало епатажу для добропорядної бюргерської свідомості міститься й у найновішій його поетичній збірці, що вийшла в серії "Зона Овідія". Ось, наприклад, великоднє: папуга розпинається: христос воскрес – раз, христос воскрес – два, христос воскрес – три! продано, фігуру повтори.

Книжки

У Донецьку відкрилася багаторівнева автостоянка. На наступний рівень можна потрапити, перебивши всіх ворогів на попередньому.

☺ ☺ ☺

На профспілковій демонстрації: "Ні – зарплаті в конвертах. Так – зарплаті в бандеролях!"

☺ ☺ ☺

Після виснажливих переговорів керівництво російської компанії «Лукойл» нарешті погодилося перейменувати своє представництво в Україні на «Цибуля-ойл».

☺ ☺ ☺

Ходять чутки, що Путін не обиратиметься на третій термін. Замість цього він стане на чолі нового холдингу - «Роснафтогазостал ьатомвугілляісаероенергопром».

☺ ☺ ☺

Якщо при розлученні дружина отримує від чоловіка половину його статків (Ірина Абрамович, приміром, отримає від Романа до 10 млрд. доларів), то Людмилі Путіній треба поспішити. До 2008 року вона ще може встигнути отримати пів-Росії!

☺ ☺ ☺

Дружина до чоловіка: "Ти чому вчора прийшов додому о п'ятій ранку?!" "А куди ще можна в цьому місті зайти о п'ятій годині ранку".

☺ ☺ ☺

"Уяви собі, у мене вдома миша над котом знущається!" "Як це?" "Сир у мишоловці валер'янкою маже!"

☺ ☺ ☺

Чоловік: "Де ж ти, моя кицюню? Ну де ж ти?.. Кицю!!!" Дружина з кухні: "Я тут, мій любий!!!" "Закрий пельку, дурепо! Я кішку шукаю!"

☺ ☺ ☺

Розмова двох друзів: "Моя дружина і прасує, і пере, і готує чудово!" "А як у неї з цим?" "А, з цим??? Ну вона і йому попрасує, випере і приготує!"

☺ ☺ ☺

Напис на вітрині: «Дорогі жінки, не зітхайте так сильно – скло пітніє. Адміністрація магазину «Хутро».

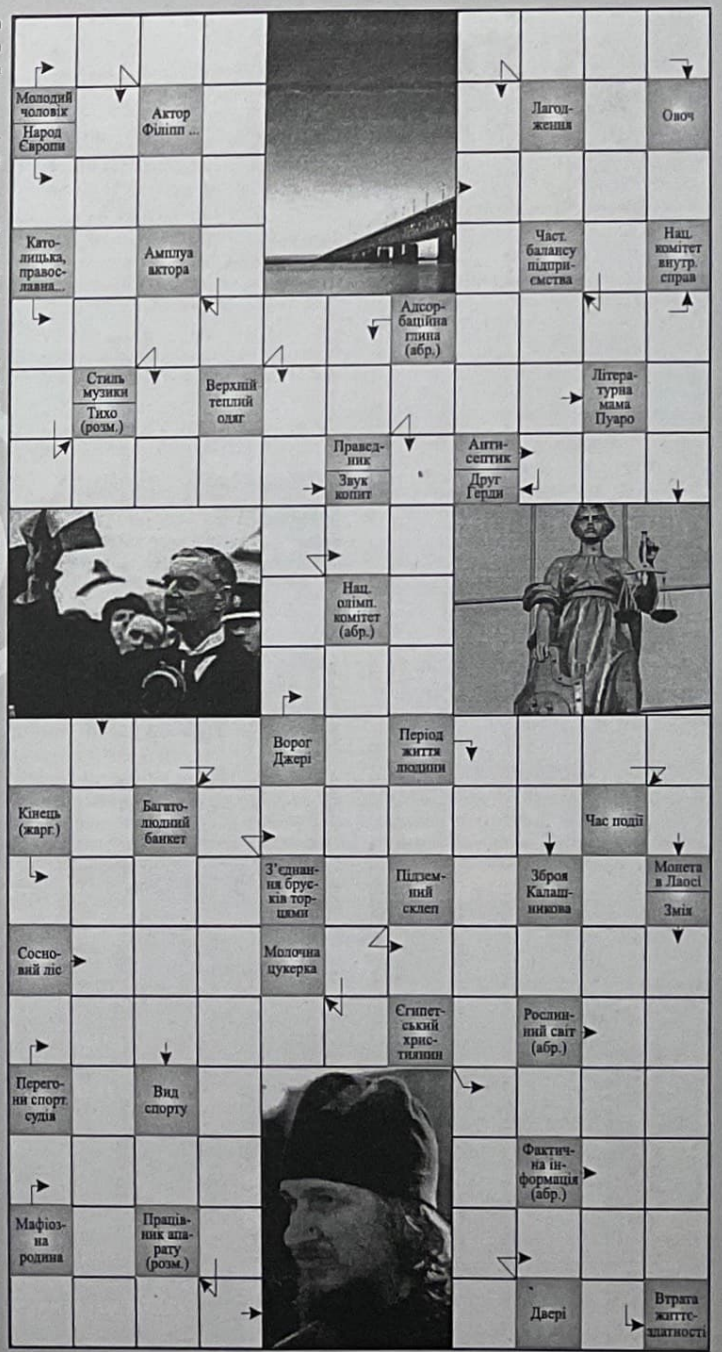
☺ ☺ ☺

«Новий росіянин» зламав руку. Приходить до лікаря. Лікар: "У вас — перелом. Потрібно накласти гіпс". "Братан, нашо гіпс? Клади мармур, в натурі, - я плачу!"

☺ ☺ ☺

У крамниці: "Пробачте, ви мені не повернули решту!" "Пробачаю!"

☺ ☺ ☺

Resumé

Nejnovější číslo časopisu Porohy můžeme směle označit za hudebně-filmovo-divadelní. Nejeden článek je totiž věnován ukrajinské kultuře, a tak jindy obsáhlá rubrika **Kaleidoskop** vychází ve zkrácené verzi.

Kronika společnosti se věnuje účasti Ukrajinců na jihočeském veletrhu Země živitelka a přináší zprávy ze sympozia České asociace ukrajinistů v Praze a v Olomouci. Dozvíme se rovněž, jak si ukrajinská diaspora připomněla oběti hladomoru na Ukrajině a jak podpořila Bělorusy v boji za demokracii. Z obsahu rubriky upozorňujeme zejména na zprávu o vyznamenání bývalého českého prezidenta Václava Havla. Řád knížete Jaroslava Moudrého předal Havlovi velvyslanec Ukrajiny v Česku Ivan Kuleba. Dále přinášíme informace o výstavě v pražské Lucerně, kde byly k vidění fotografie Vladimíra Krynytského s výmluvným názvem Kus života na černo. Přinášíme pozvánku na kytarový koncert Romana Vizovského a čtenáři zjistí, že i Ukrajinci na jihu Čech mají zájem o svou kulturu a historii. Hlavním tématem rubriky jsou ovšem Dny ukrajinské kultury, které letos proběhly v hned v několika českých městech.

Pražské zrcadlo nabízí ukrajinským čtenářům portrét Václava Havla i jeho slavné „dopisy". Koncert známé gotické skupiny „Komu Vnyz" překazila obvyklá nepřipravenost organizátorů dostát včas vízovým povinnostem. Na kulturní vlně se nese i rubrika **Ukrajinské panorama,** v níž lídr kapely Ahmed má hlad Michal Hroza vysvětluje, proč čeští muzikanti popularizují nejen ukrajinskou, ale třeba také balkánskou hudbu. Rachovský okres vstává o půl čtvrté: mladí čeští filmaři natočili o zapadlém koutě Ukrajiny celovečerní dokumentární film - a Porohy mapují jeho kontrasty.Český diplomat Radovan Vaner, který působil několik let v Kyjevě, vypráví o svých dojmech ze života na Ukrajině a přemítá o roli této země v současném světě. Ukrajinská dívka Maryna Kravčuk se svěřuje se svými zkušenostmi z práce v České republice. Díky novému vládnímu projektu má naději, že již brzy získá v Česku trvalý pobyt. Více v rubrice **Naše věc.**

Rubrika **Nezávislost** se soustřeďuje na prvních sto dnů vlády Viktora Janukovyče. Mohutné oslavy 100 dnů jeho vládnutí proběhly v neevropském duchu, napětí ve společnosti roste - a premiér hrozí „zavedením pořádku v demokracii". Krátce se v této rubrice věnujeme zasedání EKU v chorvatském Záhřebu, odmítnutí Ruska uznat hladomor na Ukrajině roku 1933 i dalším tématům. V rubrice **Našeho květu** čtěte rozhovor z ukrajinskou filoložkou žijící v Izraeli Larysou Fialkovou, která se bojí, že vinou neřešeného problému a „sovětismu" přesídlenců z Ukrajiny může ukrajinština v této zemi zcela vymizet.

Čtvrtá vlna informuje o unikátním projektu českého Ministerstva práce a sociálních věcí hledání práce Ukrajincům v Česku pomocí internetu. Webové stránky **www.praceprocizince.cz** mají, kromě české a anglické, také ukrajinskou verzi a jsou zde přímé odkazy nejen na úřady práce, ale i zaměstnavatele v celé České republice. V rubrice se mimo jiné dozvíte o diskriminaci cizinců v nemocnicích, o zrušení tranzitních víz pro ukrajinské občany, kteří žijí v ČR, a projíždějí přes Slovensko, či o úspěšných bulharských účastnících integračního projektu, kteří získali trvalý pobyt v ČR za dva a půl roku. A na závěr samozřejmě **Kaleidoskop.** Ten jako obvykle přináší tipy na nové knihy a zvukové nosiče, které v poslední vyšly na Ukrajině. Zvláště bychom chtěli upozornit na CD obnovené kapely Braty Hadjukiny a nové album skupiny Vopli Vidopľasova. A nechybějí ani křížovky a anekdoty. Časopis Porohy bude vycházet i nadále. Prosím, předplaťte si jeho nový ročník. Stálým předplatitelům patří náš velký dík.

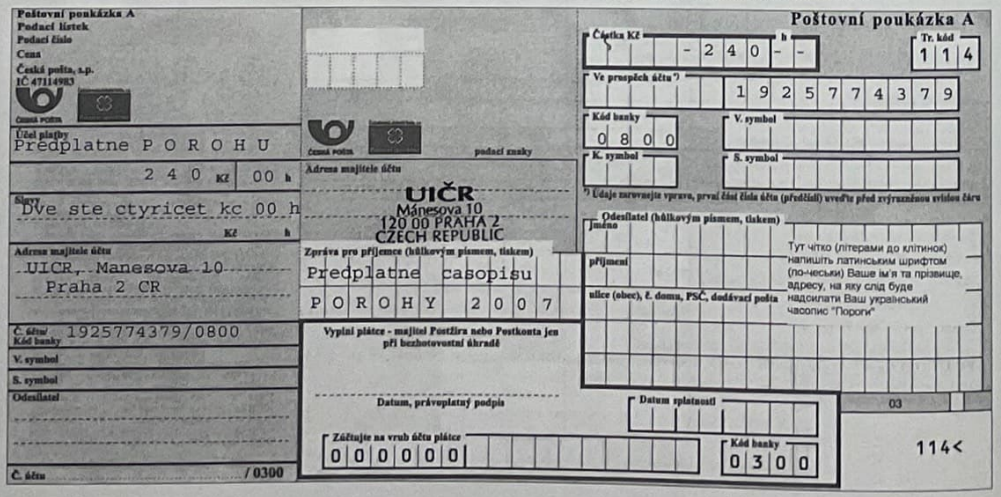
Vaše Porohy

Передплата „Порогів" – 2007

Любі передплатники та інші шанувальники „Порогів". Якщо Ви бажаєте отримувати Ваш часопис до поштової скриньки у наступному році, слід у найближчому поштовому відділенні заповнити бланк („сложенку", „поштовні поуказку") форми А (взірець подаємо нижче), і заплатити 240 крон. Просимо вибачення за підвищення вартості передплати – воно пов'язане з подорожчанням поштових послуг. Залишайтесь з нами: працюємо для Вас! Ваші „Пороги"

Запитуйте в кіосках та інших місцях у Празі, де за 28 крон можна придбати український часопис "Пороги". Кіоски FINEX: метро Дейвіцка – нон-стоп біля трамвайної зупинки "Вітезне намнєсті", Кобиліси - кіоск збоку входу до станції, Ладві – біля турнікетів, Височанська – біля автобусних зупинок, Мустек – зі сторони Водічкової, Андел – біля ринку "На Кніжеці", Спойоваці – червоний кіоск "Сазка", Качеров – навпроти станції вбудований кіоск, Ходов – біля виходу, Опатов – біля їдальні. А також: метро Гурка – при вході до станції, Флоренц – продаж квитків "Інфобус", Ольшанська (чи Конєвовова) – кіоск "Арєї" біля поліції для іноземців, Желівского – біля виходу зі станції, перекладацький сервіс "Слованка", Французька 233/114, Вацлавське намнєсті 42, кіоск навпроти Комерційного банку. Також можна передплатити часопис, заповнивши поштовий бланк ("сложенку"), чи перерахувати 240 крон на рахунок 1925774379/0800, підписавши "передплата "Порогів".

Шукаємо розповсюджувачів для продажу у таких місцях: Альбертов, Клементин, Колбенова (щонеділі), а також в інших містах Чехії.

НЕ МОЖЕТЕ ЗНАЙТИ В ЧЕСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ ЛЕГАЛЬНУ РОБОТУ?

ВИ МАЄТЕ МОЖЛИВІСТЬ ВЖЕ ЗАРАЗ ШУКАТИ ЇЇ НА РЕГУЛЯРНО АКТУАЛІЗОВАНІЙ ІНТЕРНЕТ-СТОРІНЦІ

WWW.PRACEPROCIZINCE.CZ

яка є частиною проекту Міністерства праці та соціальних справ ЧР „Відбір кваліфікованих працівників з-за кордону".

Ознайомтеся з пропозиціями безпосередніх працедавців!

БІЛЬШЕ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ПРОЕКТ ЗНАЙДЕТЕ ТАКОЖ НА WWW.IMIGRACECZ.ORG

LEGÁLNÍ MIGRACE - OTEVŘENÁ ŠANCE

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ ČR

IOM Mezinárodní organizace pro migraci

Виготовлено в ЄС
Німецький патент № 196 45 592

Гарантія 30 років
- завдяки використанню алюмінієвого держака замість неміцної пластмаси

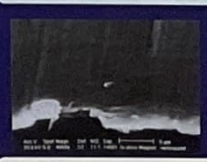
Razor Star

Прекрасний для кожної модерної бритви

Загострює леза для гоління
Лезо витримує аж у 4 рази довше

Принцип: Наш патентований магніт створює магнетичне поле, яке впливає на молекули тонких бритв та вирівнює їхню гостроту

EURO-TRADE AND ENG. LTD
15400 Praha 5, Dominínská 555
Tel.: 251812467, fax: 251812469, Mob. 739920198
Email: euro-trade@volny.cz

Razor Star - пристрій для загострення бритв для чоловіків та жінок

Високоякісний пристрій для підвищення витривалості гостроти усі модерні бритви. Razor Star є ефективним на все життя, у 4 рази продовжує витривалість Ваших лез.

Спосіб використання

Перед голінням встановіть Вашу бритву на Razor Star - лезо загостриться під впливом спеціального магніту. Свою бритву можете залишити лежати і всю ніч.

Після кожного гоління бритву сполосніть та встановіть на Razor Star. Використовуйте свій Razor Star регулярно перед голінням - якщо ваша бритва занадто затупиться (наприклад, через використовування без Razor Star), відновлення лез не буде таким ефективним.

Безпека

Razor Star містить сильний магніт, тому не наближайте його до кардіостимулятора, кредитним карткам чи до комп'ютерних дисків.

Česká republika - Ukrajina
Україна - Чеська Республіка

Mezinárodní autobusová doprava
Міжнародні автобусні перевезення

Jezdíme pouze na objednávky
Їздимо лише на замовлення

Jemnická 887/4 14000 Praha 4 - Michle
Bobelskyy@seznam.cz
Tel. 775300578, 604710297, 244461239